# ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE A

Godišnje izvješće za 2021. godinu

# Sadržaj


| | *Stranica* |
|---|---|
| Izvješće neovisnog revizora | 1 |
| Odgovornost za financijska izvješća | 6 |
| Izvješće poslovodstva za 2021. godinu | 7 |
| Izvještaj o financijskom položaju | 12 |
| Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti | 13 |
| Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda) | 14 |
| Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda | 15 |
| Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda | 16 |
| Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda | 17 |
| Bilješke uz financijske izvještaje | 18 |

# Izvješće neovisnog revizora

Vlasnicima udjela fonda Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A

## Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

### Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj fonda Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A („Fond“) na dan 31. prosinca 2021. i financijsku uspješnost i novčane tokove Fonda za tada završenu godinu u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN br. 2/20, 98/20 i 24/21) („zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj“).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru Društva za upravljanje Fondom od 30. ožujka 2022. godine.

**Što smo revidirali**

Financijski izvještaji Fonda obuhvaćaju:

- Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021.;
- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.;
- Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda) za godinu tada završenu;
- Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda za godinu tada završenu;
- Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda za godinu tada završenu;
- Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda na dan 31. prosinca 2021.; i
- Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

### Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

**Neovisnost**

Neovisni smo od Fonda u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (Kodeks). Ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Fondu u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine.

**Ključna revizijska pitanja**

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

| Ključno revizijsko pitanje | Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje |
|---|---|
| *Fer vrijednost financijske imovine*<br><br>Vidjeti bilješku 7 uz financijska izvješća pod nazivom Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti, bilješku 9 pod nazivom Udjeli UCITS fondova, bilješku 3 pod nazivom Značajne računovodstvene politike te bilješku 24 pod nazivom Fer vrijednost financijskih instrumenata za daljnje informacije.<br><br>Na dan 31. prosinca 2021. godine, Fond ima iskazanu financijsku imovinu koja se odnosi na ulaganja u dužničke i vlasničke vrijednosne papire u iznosu od 186 milijuna kuna te udjele u UCITS fondove u iznosu od 35 milijuna kuna koja se mjeri po fer vrijednosti.<br><br>Usmjerili smo pozornost na vrednovanje financijske imovine zbog značajnosti te imovine i prirode prosudbi Uprave društva za upravljanje prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Naša revizija je bila usmjerena na rizik da li je fer vrijednost vrijednosnih papira i udjela u UCITS fondovima pravilno utvrđena. | Dobili smo detaljni pregled ulaganja, izračune i procjene vrijednosti vezano uz fer vrednovanje financijske imovine.<br><br>Usporedili smo detaljni pregled i izračun fer vrijednosti financijske imovine s pravilima Fonda, odnosno računovodstvenom politikom vrednovanja imovine Fonda.<br><br>Najznačajniji dio portfelja vrijednosnih papira odnosi se na dionice i obveznice koje kotiraju na aktivnom tržištu, za koje smo usporedili vrijednosti po kojima su vrednovane u Izvještaju o financijskom položaju Fonda na dan 31.12.2021. s javno objavljenim tržišnim cijenama.<br><br>Udjeli UCITS fondova vrednuju se po cijeni udjela pripadnog UCITS fonda važećoj za dan vrednovanja, koje smo provjerili s cijenama javno objavljenim od strane društva za upravljanje ili na službenim financijsko-informacijskim servisima.<br><br>Za vrijednosne papire koji nemaju aktivno tržište, pregledali smo procjene fer vrijednosti pripremljene od strane Fonda. Pregledali smo korištenu metodu procjene i ključne pretpostavke korištene u procjenama (tržišne podatke koji su bili podloga izračuna vrijednosti) te matematičku točnost procjena.<br><br>Provjerili smo točnost javno dostupnih podataka korištenih prilikom utvrđivanja fer vrijednosti i matematičku točnost izračuna fer vrijednosti. |

## Izvještavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće poslovodstva

Uprava društva za upravljanje („Uprava“) je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva, obavili smo također postupke propisane odredbama Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske. Ti postupci obuhvaćaju provjeru da li je Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću poslovodstva za financijsku godinu za koju su sastavljeni financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima; te
- Izvješće poslovodstva sastavljeno je u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegovog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva i ostalim informacijama dobivenim prije datuma ovog izvješća revizora. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

## Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Fonda.

## Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama ako su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim u svrhu uklanjanja prijetnji ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

## Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

### Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Fonda 18. svibnja 2017. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine Društva za upravljanje Fondom s najnovijim ponovnim imenovanjem na dan 25. lipnja 2021. godine, što predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 5 godine.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Marija Mihaljević.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
31. ožujka 2022.

Tamara Maćašović
Član Uprave

Marija Mihaljević
Ovlašteni revizor

pwc
PricewaterhouseCoopers d.o.o.
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

## Odgovornost za financijska izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine 2/20, 98/20, 24/21) ("zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj"), te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećom računovodstvenom regulativom mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Odobreno od strane Uprave Erste d.o.o. društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, a u ime Erste Plavog obveznog mirovinskog fonda kategorije A:

Petar Vlaić
Predsjednik Uprave

Nataša Ivanović
Članica Uprave

Senka Fekeža Klemen
Članica Uprave

Zagreb, 31. ožujak 2022. godine

ERSTE d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB

**Značajna gospodarska i makroekonomska kretanja tijekom 2021. godine koja su izravno ili neizravno utjecala na poslovanje mirovinskog fonda**

Tijekom 2021. godine hrvatsko gospodarstvo, jednako kao i svjetsko gospodarstvo u cjelini, je bilo obilježeno oporavkom od posljedica pandemije koja je u prethodnoj godini dovela do značajnih negativnih stopa rasta. Očekivani rast hrvatskog gospodarstva u 2021. godine od 10,8%, prema projekcijama HNB-a, je uzrokovan kako rastom osobne potrošnje tako i rastom inozemne potražnje. Rastu osobne potrošnje te raspoloživog dohotka je pridonio i oporavak turizma u kojem je u 2021. godini zabilježeno 72,1% više noćenja nego u 2020. ali i dalje 23,1% manje nego u 2019. što indicira mogućnost dodatnog pozitivnog utjecaja turizma na BDP u narednim godinama.
Ekspanzivne mjere monetarne i fiskalne politike kako u Republici Hrvatskoj tako na globalnoj razini, započete u 2020., su nastavljene i u 2021. uz daljnji pozitivan utjecaj na potrošnju, zaposlenost i plaće. Pad stope nezaposlenosti s 9,5% u prosincu 2020. na 7,4% u prosincu 2021., uz rast prosječne neto plaće na godišnjoj razini od 6,8% u studenom 2021., su pozitivno utjecali na povjerenje potrošača tako da je realni rast prometa u trgovini na malo u 2021. iznosio 12,1% dok je rast industrijske proizvodnje iznosio 6,7%, dijelom i uslijed već spomenute povećane inozemne potražnje. Navedeno poboljšanje makroekonomskog okruženja se odrazilo i na rast CROBEX-a koji je 2021. završio s pozitivnim prinosom od 19,6%.
Poboljšanje makroekonomskih pokazatelja je dovelo do pada udjela javnog duga u BDP-u na 82,4% do kraja rujna 2021. (-4,9 p.b. u odnosu na kraj 2020.) i to unatoč povećanim potrebama države za financiranjem proračunskog deficita koji bi u 2021. trebao iznositi 4,5%. Prinosi na hrvatske državne obveznice, nakon što su u 2020. smanjeni na povijesno niske razine uslijed ekspanzivnih mjera monetarne politike, su u 2021. blago povećani (primjerice, prinos na desetogodišnju obveznicu je porastao s 0,56% na 1,21%) s obzirom na očekivanja investitora o povećanoj inflaciji u narednom razdoblju koja će zahtijevati postupno ukidanje mjera monetarne ekspanzije od strane centralnih banaka. Time je fond bio izložen kamatnom riziku u svom obvezničkom portfelju.
Uslijed rasta svjetskog gospodarstva, povećane likvidnosti u financijskom sustavu i prisutnog optimizma investitora većina vodećih svjetskih dioničkih indeksa je u 2021. nastavila rast koji je obilježio i prethodnu godinu. Primjerice, MSCI World indeks je u 2021. zabilježio pozitivnu stopu rasta od 20,1%. Unatoč i dalje prisutnoj visokoj likvidnosti je, kao i na primjeru RH, došlo do rasta prinosa na većini svjetskih obvezničkih tržišta odnosno pada cijena obveznica, s obzirom na očekivanja o rastu inflacije i smanjenju monetarnih poticaja.
Problemi u lancima opskrbe, za koje se očekuje da bi se mogli protegnuti i u 2022., te ograničenja u proizvodnji poluvodiča su negativno utjecali na svjetsku proizvodnju i isporuku roba krajem 2021., dok je potražnja za robama na svjetskoj razini bila značajno povećana. Prociklička monetarna i fiskalna politika te akumulirana štednja građana na osnovu izostanka potražnje u pandemijsko vrijeme su imali pozitivan utjecaj na potražnju. Pritisci na rast inflacije, kako u RH tako i u svjetskoj ekonomiji su proizlazili i iz rasta cijena energije (nafta, plin, električne energija) te sirovina koji su imali utjecaja na proizvođačke cijene (PPI su dosegli dvoznamenkaste razine). Rast raspoloživih dohodaka odnosno rasta plaća i još uvijek prisutne mjere državne pomoći su imali dodatan utjecaj na rast potražnje na svjetskoj razini.

**Nastanak i povijest**

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A ( u nastavku „Fond“ ili „Erste Plavi“) je 30. svibnja 2014. godine osnovalo društvo Erste d.o.o. - društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ("Društvo") na temelju odobrenja za osnivanje mirovinskog fonda i obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondom koji je izdala Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ("HANFA").

Fond je započeo poslovati 21. kolovoza 2014. godine.

**Nastanak i povijest (nastavak)**

Članom Fonda može postati svaka osoba koja ispunjava uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju, te Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. Osiguranik može biti član mirovinskog fonda kategorije A, ako je do dana ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema zakonu koji uređuje mirovinsko osiguranje, ostalo 10 i više godina.

Nadzor nad Fondom vrši Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku: „HANFA“).

**Osnovna djelatnost**

Obvezni mirovinski fondovi se dijele u tri kategorije: A, B i C. Kategorije se međusobno razlikuju po ograničenjima članstva te investicijskoj strategiji i ograničenjima u ulaganja, sukladno odredbama Zakona.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A ("Fond") je zasebna imovina bez pravne osobnosti, koji se kao fond posebne vrste osniva radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova mirovinskog fonda i ulaganja tih sredstava sa ciljem povećanja vrijednosti mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima mirovinskog fonda, u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima ("Zakon").

Mirovinski fond je u vlasništvu svojih članova čija se pojedinačna vlasnička prava određuju s obzirom na iznos sredstava na njihovom računu.

**Društvo za upravljanje Fondom**

Sukladno statutu Fonda i u skladu s odredbama Zakona, Fondom upravlja Erste društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (“Društvo”), koje jamči i odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela u Fondu djelovanjem suprotno Zakonu i Statutu Fonda.

Društvo je 1. prosinca 2014. godine pripojilo Erste DMD d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i promijenilo naziv u Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Sukladno Zakonu, Društvo Fondu zaračunava naknadu za upravljanje koja se obračunava dnevno po godišnjoj stopi 0,284% (u 2020. godini 0, 300%) na ukupnu imovinu Fonda umanjenu za sve obveze s osnove ulaganja. Imovina Fonda vodi se i evidentira odvojeno od imovine Društva.

**Depozitar**

Sukladno Zakonu, Društvo treba odabrati depozitara kome će povjeriti čuvanje sredstava Fonda. Depozitar Fonda je OTP banka Hrvatska d.d., Ulica Domovinskog rata 61, Split ("depozitar"). Depozitar procjenjuje vrijednost imovine Fonda u skladu sa zakonom i mjerodavnim propisima. Društvo drži sredstva jamstvenog pologa kod depozitara na zasebnom računu. Sukladno odredbi Statuta Fonda, tijekom 2021. godine depozitar zaračunava naknadu u visini od 0,022% do 31.01.2021. godine a od 01.02.2021. godine 0,020% na iznos ukupne imovine umanjene za iznos svih obveza s osnove ulaganja (2020. godine: 0,022%).

**Središnji registar osiguranika**

Središnji registar osiguranika ("REGOS") je ustanova osnovana uredbom Vlade Republike Hrvatske sa zadaćom prikupljanja i nadzora uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje i vođenja evidencije o pojedinačnim računima članova mirovinskih fondova, kao i radi prijenosa doprinosa, računa i sredstava u ime članova.

**Uprava i Nadzorni odbor**

Upravljačku strukturu Društva čine:

*Nadzorni odbor*

| | | |
|---|---|---|
| Krešimir Gunjača | Predsjednik Nadzornog odbora | od 14. ožujka 2019. godine |
| Christoph Wolf | Zamjenik Predsjednika Nadzornog odbora | od 08. listopada 2021. godine |
| Zdenko Matak | Član | od 14. ožujka 2019. godine |
| Marko Markić | Član | do 02. lipnja 2021. godine |
| Heinz Bednar | Član | od 13. lipnja 2016. godine |
| Branimir Britvić | Član | od 25. srpnja 2019. godine |
| Danijel Nestić | Član | od 01. kolovoza 2019. godine |
| Gerhard Maier | Član | od 09. prosinca 2021. godine |

*Uprava*

| | |
|---|---|
| Petar Vlaić | Predsjednik |
| Nataša Ivanović | Članica |
| Senka Fekeža Klemen | Članica |

**Budući razvoj poduzetnikova poslovanja**

Društvo za upravljanje će upravljati imovinom Fondova u svoje ime i u interesu članova Fonda. Cilj upravljanja Fondom je povećanje vrijednosti imovine ulaganjem sredstava u skladu sa zakonom i pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza. Pri upravljanju posebna se pažnja pridaje održavanju odgovarajuće razine likvidnosti, zabrani sukoba interesa i smanjenju rizika raspršenošću ulaganja.

**Pokazatelj ukupnih troškova**

Sukladno Pravilniku o troškovima koji se mogu plaćati iz imovine obveznog mirovinskog fonda te načinu i sadržaju izračuna pokazatelja ukupnih troškova obveznog mirovinskog fonda (NN 9/19). Društvo je u ime Fonda dužno ovaj pokazatelj objaviti minimalno u sklopu revidiranih godišnjih izvještaja mirovinskog fonda. Za 2021. godinu on iznosi 0,3999% (za 2020. godinu: 0,4726%).

**Financijski instrumenti i povezani rizici**

Ulaganje u Fond pretpostavlja preuzimanje određenih rizika od strane članova Fonda. Općenito, rizik je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan. Rizici povezani s ulaganjima Fonda variraju ovisno o financijskim instrumentima u koje Fond ulaže, budući da svako ulaganje neizostavno nosi svoj specifični skup različitih rizika, kao što su tržišni, kreditni i drugi oblici rizika. Najznačajnije vrste rizika povezanih s financijskim instrumentima u koje Fond ulaže su rizik likvidnosti, kreditni rizik i rizik namire i plaćanja, te tržišni rizici: rizik promjene kamatnih stopa, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira, i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nedostatka sredstava potrebnih za podmirivanje obveza i rezultanta je neusklađenosti rokova dospijeća potraživanja i obveza. Kvalitetnim upravljanjem ročnosti plasmana novčanih sredstava potrebno je osigurati pokrivanje nadolazećih obveza i uspostaviti razinu likvidnosti koja može ispuniti očekivane i neočekivane potrebe za novčanim sredstvima. Kreditni rizik nastaje iz mogućnosti da se potraživanja Fondova po investicijama i s njima povezanim naknadama i kamatama, te prilikom trgovanja vrijednosnim papirima neće naplatiti u predviđenom iznosu i roku sukladno ugovoru, odnosno predstavlja rizik potencijalnog gubitka uslijed nepodmirenja obveze prema pojedinom Fondu. Kreditni rizik ovisi o kreditnoj sposobnosti izdavatelja vrijednosnih papira.

Rizik namire se pojavljuje kod trgovanja financijskim instrumentima, a ovisi o kreditnoj sposobnosti suprotne strane u trgovanju prilikom namire. Tržišni rizici predstavljaju potencijalne učinke koje vanjski utjecaji imaju na vrijednost imovine Fondova i uzrokuju ih promjene cijena, volatilnosti i korelacija vrijednosnih papira, odnosno kretanja na financijskim tržištima. Upravljanje tržišnim rizicima je dio ukupne strategije upravljanja imovinom Fondova i kao takav u sebi sadrži kamatni rizik, valutni rizik, rizik promjene cijena vrijednosnih papira i rizik likvidnosti vrijednosnih papira.

Kamatni rizik je sastavni dio tržišnog rizika i pokazuje osjetljivost financijskih instrumenata u portfeljima Fondova na promjene kamatnih stopa. Ovo je osnovni rizik pri ulaganju u dužničke vrijednosne papire.

Kamatni rizik u poslovanju Fondova može se dvojako promatrati kroz strukturnu izloženost ukupne imovine pojedinog Fonda riziku promjena kamatnih stopa preko svojih pozicija u kamatno osjetljivim instrumentima na valutnom, novčanom te tržištu obveznica (fixed income). Cilj upravljanja kamatnim rizikom je postizanje optimalne strukture portfelja s obzirom na predviđena kretanja kamatnih stopa za pojedine vrste vrijednosnih papira.

Valutni rizik ili rizik promjene tečaja pokazuje osjetljivost vrijednosti imovine Fondova na fluktuacije tečajeva stranih valuta, a nastaje prilikom ulaganja u financijske instrumente denominirane u valutama različitim od valute obračunske jedinice. U svrhu zaštite od rizika eventualnih nepovoljnih međuvalutarnih kretanja potrebno je kontrolirati i pratiti otvorenost ukupne devizne pozicije, otvorenost u svakoj pojedinoj valuti, kao i kretanje tečaja domaće u odnosu na ostale svjetske valute. Rizik promjene cijene vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog pada vrijednosti vrijednosnih papira u portfeljima Fondova (dionički portfelj, obveznički portfelj, udjeli u fondovima).

Rizik likvidnosti vrijednosnih papira je mjera gubitka koji može nastati zbog smanjene utrživosti pojedinog vrijednosnog papira ili dijela portfelja vrijednosnih papira u portfeljima Fondova. Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika. Ciljevi i politike Fonda u upravljanju financijskim rizicima te izloženost Fonda tim rizicima detaljno su opisani u bilješci 23 u ovim financijskim izvještajima.

**Poduzete mjere i aktivnosti u svrhu provođenja investicijske politike i donošenje investicijskih odluka u odnosu na tržišna, gospodarska i makroekonomska kretanja te aktivnosti poduzete u svrhu upravljanja izloženošću prema značajnim rizicima**

Prilikom određivanja strategije ulaganja te donošenja investicijskih odluka Društvo je u cilju ostvarivanja dugoročnih ciljeva Fonda pokušalo osigurati prihvatljivu razinu rizika za očekivani prinos. Obzirom na umjereno agresivnu strategiju ulaganja Fonda, investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u vlasničke vrijednosne papire, dužničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova te instrumente tržišta novca uz aktivno upravljanje valutnom izloženosti.
Fond je na kraju godine najveći dio imovine imao uložen u vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, ukupno 55,92%. Nadalje 32,14% Fond je imao uloženo u obveznice od čega 30,52% u državne obveznice, a 1,62% u korporativne obveznice, 0,73% u alternativne investicijske fondove te 11,21% u instrumente tržišta novca.
Obzirom na makroekonomska kretanja te djelomično smirivanje situacije s COVID-19 virusom uslijed sve raširenije primjene cjepiva, Fond se tokom godine aktivnije prilagođavao situaciji. Na razini godine dodatno je smanjena izloženost hrvatskim državnim obveznicama, a obveznički portfelj diverzificiran i na non EMU regiju. Obzirom na oporavak ekonomije te rast stopa inflacije, došlo je do rasta prinosa na obveznice te je stoga Fond smanjivao duraciju obvezničkog portfelja. Kamatni rizik time je smanjen. U dioničkom dijelu portfelja prilagođena je regionalna izloženost, povećana je izloženost hrvatskom i slovenskom dioničkom tržištu (kroz selektivne prodaje/kupnje pojedinih pozicija) koja su značajno porasla i time pozitivno doprinijela prinosu. Dodatna diverzifikacija portfelja ostvarena je investicijama u alternativne investicijske fondove. Također, Fond je tokom godine značajno povećao izloženost instrumentima tržišta novca kako bi mogao adekvatno reagirati na eventualne distorzije na tržištima, obzirom da je uslijed situacije s novim sojevima COVID-19 virusa značajno porasla volatilnost. Upravo u cilju smanjivanja volatilnosti portfelja tokom godine smo koristili i financijske izvedenice.
Navedenim strategijama te investicijskim odlukama Fond je u prethodnom razdoblju ostvario prinos od 14,81%.

**Aktivnosti istraživanja i razvoja**

Nije primjenjivo na Fond.

**Otkup vlastitih dionica**

Nije primjenjivo na Fond.

**Podružnice poduzetnika**

Nije primjenjivo na Fond.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A
Izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2021. godine

*(svi iznosi izraženi su u kunama)*

| POZICIJA | Bilješke | AOP | 31.12.2020. | 31.12.2021. |
|---|---|---|---|---|
| **Imovina fonda** | | | | |
| Novčana sredstva | 5 | 1 | 2.820.772 | 7.701.999 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | 6 | 2 | 6.800.301 | 4.000.001 |
| **Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri (Σ AOP4+AOP7)** | | 3 | **117.505.232** | **198.338.652** |
| - koji se vrednuju po fer vrijednosti (AOP5 + AOP6) | 7 | 4 | 104.828.616 | 185.673.897 |
| a) kojima se trguje na uređenom tržištu | | 5 | 104.037.231 | 182.673.897 |
| b) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje | | 6 | 791.385 | 3.000.000 |
| - koji se vrednuju po amortiziranom trošku | 8 | 7 | 12.676.616 | 12.664.755 |
| Instrumenti tržišta novca | | 8 | - | - |
| Udjeli UCITS fondova | 9 | 9 | 28.215.101 | 34.696.141 |
| Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima | 10 | 10 | 5.966.081 | 6.850.994 |
| Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a | 11 | 11 | 216.578 | 1.926.219 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 12 | 12 | 65.376 | 447.177 |
| Ostala financijska imovina | | 13 | - | - |
| Ostala imovina | 13 | 14 | 270.437 | 10.875.051 |
| **UKUPNA IMOVINA (AOP1+AOP2+AOP3+AOP8+ AOP9+AOP10+ AOP11+AOP12+AOP13+AOP14)** | | 15 | **161.859.878** | **264.836.234** |
| **Izvanbilančna evidencija aktiva** | | 16 | **35.505.976** | **63.266.121** |
| **Obveze fonda** | | | | |
| Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente | | 17 | 448.302 | - |
| Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti | | 18 | 11.072 | - |
| Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku | | 19 | - | - |
| Obveze prema mirovinskom društvu | 14 | 20 | 40.421 | 62.492 |
| Obveze prema depozitaru | 15 | 21 | 2.947 | 4.401 |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | | 22 | 4.987 | 7.782 |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | | 23 | 9.719 | 7.443 |
| **Ukupno obveze mirovinskog fonda (Σ od AOP17 do AOP23)** | | 24 | **517.448** | **82.118** |
| **Neto imovina mirovinskog fonda (AOP15-AOP24)** | 16 | 25 | **161.342.430** | **264.754.116** |
| **Broj obračunskih jedinica** | | 26 | **1.050.962,4051** | **1.502.125,7821** |
| **Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda (AOP25/AOP26)** | | 27 | **153,5187** | **176,2530** |
| **Obveze prema izvorima imovine** | | | | |
| Novčani primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva | | 28 | 139.674.651 | 220.870.376 |
| Novčani izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana | | 29 | -11.136.681 | -16.786.818 |
| Dobit/gubitak tekuće poslovne godine | | 30 | 2.788.779 | 29.237.390 |
| Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja | | 31 | 26.540.030 | 29.328.809 |
| Rezerve fer vrijednosti (AOP33+AOP34) | | 32 | 3.475.651 | 2.104.359 |
| - fer vrijednost financijske imovine | | 33 | 3.475.651 | 2.104.359 |
| - učinkoviti dio računovodstvena zaštite | | 34 | | |
| **UKUPNO OBVEZE PREMA IZVORIMA IMOVINE (Σ AOP28 do AOP32)** | | 35 | **161.342.430** | **264.754.116** |
| **Izvanbilančna evidencija pasiva** | | **36** | **35.505.976** | **63.266.121** |

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A

## Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

*(svi iznosi izraženi su u kunama)*

| POZICIJA | Bilješke | AOP | 31.12.2020. | 31.12.2021. |
|---|---|---|---|---|
| **Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata (Σ AOP38-AOP39)** | 17 | 37 | **-1.284.000** | **1.438.230** |
| Realizirani dobici od financijskih instrumenata | | 38 | 3.734.569 | 4.675.025 |
| Realizirani gubici od financijskih instrumenata | | 39 | 5.018.569 | 3.236.795 |
| **Neto nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (AOP41+AOP42)** | | 40 | **2.246.048** | **25.153.199** |
| Neto nerealizirani dobici (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost) | 18 | 41 | 3.304.651 | 23.843.725 |
| Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | | 42 | -1.058.603 | 1.309.474 |
| **Ostali prihodi (Σ od AOP44 do AOP48)** | | 43 | **6.963.070** | **7.369.182** |
| Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta) | 19 | 44 | 1.334.182 | 1.263.688 |
| Pozitivne tečajne razlike | | 45 | 4.436.179 | 3.709.551 |
| Prihod od dividendi | 20 | 46 | 1.129.940 | 2.312.522 |
| Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke | | 47 | - | - |
| Ostali prihodi | | 48 | 62.769 | 83.421 |
| **Ostali financijski rashodi (Σ od AOP50 do AOP53)** | | 49 | **4.505.644** | **3.882.283** |
| Rashodi od kamata | | 50 | - | - |
| Negativne tečajne razlike | | 51 | 4.503.488 | 3.882.283 |
| Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke | | 52 | - | - |
| Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente | | 53 | 2.156 | - |
| **Ostali rashodi (Σ od AOP55 do AOP59)** | | 54 | **630.695** | **840.938** |
| Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom | 21 | 55 | 400.583 | 597.527 |
| Naknada depozitaru | | 56 | 29.358 | 42.360 |
| Transakcijski troškovi | | 57 | 200.754 | 201.051 |
| Umanjenje ostale imovine | | 58 | - | - |
| Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda | | 59 | - | - |
| **Dobit ili gubitak (AOP37+AOP40+AOP43-AOP49-AOP54)** | | 60 | **2.788.779** | **29.237.390** |
| **Ostala sveobuhvatna dobit (AOP62 + AOP63 + AOP66)** | | 61 | **-1.648.947** | **-1.371.292** |
| Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata | | 62 | - | - |
| Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri (AOP64 + AOP65) | | 63 | -1.648.947 | *-1.371.292* |
| - nerealizirani dobici/gubici | | 64 | -1.648.947 | -1.371.292 |
| - preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade) | | 65 | - | - |
| Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio) (AOP67 + AOP68) | | 66 | - | - |
| - dobici/gubici | | 67 | - | - |
| - preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade) | | 68 | - | - |
| **Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP60 + AOP61)** | | 69 | **1.139.832** | **27.866.098** |

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A
Izvještaj o novčanim tokovima (indirektna metoda)
za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

*(svi iznosi izraženi su u kunama)*

| POZICIJA | AOP | 31.12.2020. | 31.12.2021. |
|---|---|---|---|
| **Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od ΣAOP99 do AOP118)** | 98 | **-41.175.261** | **-70.662.544** |
| Dobit ili gubitak | 99 | 2.788.779 | 29.237.390 |
| Dobici/gubici od ulaganja u financijske instrumente | 100 | -1.011.452 | -26.611.997 |
| Neto rezultat od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke | 101 | - | - |
| Prihodi od kamata | 102 | -1.334.182 | -1.263.688 |
| Rashodi od kamata | 103 | - | - |
| Prihodi od dividendi | 104 | -1.129.940 | -2.312.522 |
| Ispravak vrijednosti potraživanja i sl. otpisi | 105 | - | - |
| Povećanje/smanjenje ulaganja u prenosive dužničke i vlasničke vrijednosne papire | 106 | -16.531.108 | -61.731.574 |
| Povećanje/smanjenje ulaganja u instrumente tržišta novca | 107 | - | - |
| Povećanje/smanjenje ulaganja u udjele investicijskih fondova | 108 | -20.656.146 | -76.264 |
| Povećanje/smanjenje ulaganja u izvedenice | 109 | 294.645 | -3.024.052 |
| Primici od kamata | 110 | 1.392.468 | 1.047.288 |
| Izdaci od kamata | 111 | - | - |
| Primici od dividendi | 112 | 1.150.510 | 2.304.647 |
| Povećanje/smanjenje ostale financijske imovine | 113 | -6.800.299 | 2.800.298 |
| Povećanje/smanjenje ostale imovine | 114 | 886.447 | -10.596.739 |
| Povećanje/smanjenje obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente | 115 | -101.475 | -448.302 |
| Povećanje/smanjenje financijskih obveza | 116 | 4.274 | -11.072 |
| Povećanje/smanjenje obveza prema mirovinskom društvu i depozitaru | 117 | 7.238 | 23.525 |
| Povećanje/smanjenje ostalih obveza iz poslovnih aktivnosti | 118 | -135.020 | 518 |
| **Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (od ΣAOP120 do AOP123)** | 119 | **40.081.792** | **75.545.589** |
| Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva | 120 | 44.138.988 | 81.195.725 |
| Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana | 121 | -4.057.196 | -5.650.136 |
| Ostali primici iz financijskih aktivnosti | 122 | - | - |
| Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti | 123 | - | - |
| **Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava (AOP98+AOP119)** | 124 | **-1.093.469** | **4.883.045** |
| **Novac na početku razdoblja** | 125 | **3.912.414** | **2.818.945** |
| **Novac na kraju razdoblja (AOP124+ AOP125)** | 126 | **2.818.945** | **7.701.990** |

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A
Izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda
za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

*(svi iznosi izraženi su u kunama)*

| POZICIJA | AOP | 31.12.2020. | 31.12.2021. |
|---|---|---|---|
| Dobit ili gubitak | 127 | 2.788.779 | 29.237.390 |
| Ostala sveobuhvatna dobit | 128 | -1.648.947 | -1.371.292 |
| **Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja mirovinskog fonda (sveobuhvatna dobit) (Σ AOP127 + AOP128)** | 129 | **1.139.832** | **27.866.098** |
| Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva | 130 | 44.138.988 | 81.195.725 |
| Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana | 131 | -4.057.195 | -5.650.136 |
| **Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s obračunskim jedinicama mirovinskog fonda (ΣAOP130 do AOP131)** | 132 | **40.081.793** | **75.545.589** |
| **Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine mirovinskog fonda (AOP129 + AOP132)** | 133 | **41.221.625** | **103.411.687** |

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A
Izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda
za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine

*(svi iznosi izraženi su u kunama)*

| Pozicija | 31.12.2021. | 31.12.2020. | 31.12.2019. | 31.12.2018. | 31.12.2017. |
|---|---|---|---|---|---|
| Neto imovina mirovinskog fonda | 264.754.116 | 161.342.430 | 120.120.805 | 87.927.570 | 79.708.366 |
| Broj obračunskih jedinica mirovinskog fonda | 1.502.125,7821 | 1.050.962,4051 | 778.883,2428 | 661.357,6509 | 594.960,6668 |
| Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda | 176,2530 | 153,5187 | 154,2218 | 132,9501 | 133,9725 |
| | **31.12.2021.** | **31.12.2020.** | **31.12.2019.** | **31.12.2018.** | **31.12.2017.** |
| Prinos mirovinskog fonda | 14,8088% | -0,4559% | 15,9998% | -0,7631% | 4,3767% |
| Pokazatelj ukupnih troškova | 0,3999% | 0,4726% | 0,5173% | 0,5631% | 0,6618% |

**Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je mirovinski fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja**

| Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima | Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju | Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe |
|---|---|---|
| Baader Bank | 28,6220% | 0,1136% |
| ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK DD | 23,6435% | 0,1034% |
| Erste Group Bank AG | 16,2642% | 0,1000% |

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A
Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda
na dan 31. prosinca 2021. godine

*(svi iznosi izraženi su u kunama)*

| Metoda vrednovanja | Pozicije | 31.12.2020. | % NAV | 31.12.2021. | % NAV |
|---|---|---|---|---|---|
| **Fer vrijednost** | Financijska imovina | 139.300.606 | 86,34% | 229.611.157 | 86,73% |
| | …… od toga tehnikama procjene | 21.574.371 | 13,37% | 65.432.094 | 24,71% |
| | Financijske obveze | 11.072 | 0,01% | - | - |
| | …… od toga tehnikama procjene | - | - | - | - |
| | | | | | |
| **Amortizirani trošak** | Financijska imovina | 22.460.728 | 13,92% | 35.197.063 | 13,29% |
| | Financijske obveze | 453.041 | 0,28% | 1.932 | 0,00% |
| | | | | | |
| **Ostale metode** | Ostala imovina | 98.543 | 0,06% | 28.013 | 0,01% |
| | Ostale obveze | 53.335 | 0,03% | 80.185 | 0,03% |

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

## 1. Fond koji je predmet izvještavanja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A („Mirovinski fond" ili „Fond") osnovan je 21. kolovoza 2014. godine. Erste d.o.o. - društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom („Društvo za upravljanje" ili „Društvo") upravlja Mirovinskim fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, I. Lučića 2A.
Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20) („Zakon").

## 2. Osnova za sastavljanje

### Osnove računovodstva

Poslovne knjige Fonda vode se u kunama (HRK) sukladno hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi koje se pridržavaju fondovi u Hrvatskoj. Fond je dodatno reguliran Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima i vezanim pravilnicima.

### Osnova pripreme financijskih izvještaja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Računovodstveni propisi važeći u Republici Hrvatskoj počivaju na odredbama važećeg Zakona o računovodstvu (ZoR). Sukladno članku 5. ZoR-a Fond spada u kategoriju velikih poduzetnika. Ovi poduzetnici sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI") te njihovih dopuna, a prethodno usvojenih u Europskoj Uniji i interpretiranih ili izmijenjenih od strane regulatora – Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA, Agencija). Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima dužno je pripremiti financijske izvještaje fondova u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, NN 93/15, NN 64/18, NN 115/18, 58/20) i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine 2/20, 98/20, 24/21).

### Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji mirovinskog fonda pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (Narodne novine 2/20, 98/20, 24/21) (zakonska računovodstvena regulativa mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj).

**2**. **Osnova za sastavljanje (nastavak)**

**Utjecaj Covid-19 pandemije na poslovanje Fonda**

Unatoč i dalje prisutnim negativnim utjecajima pandemije na svjetsku ekonomiju u 2021. godini je primjetno poboljšanje poslovnog okruženja u odnosu na prethodnu godinu. Unatoč novim varijantama virusa (delta, omikron i dr.), još uvijek prisutnim pandemijskim ograničenjima (lock-down), problemima u lancima opskrbe uzrokovanim virusom te prisutnim ograničenjima u transportu osoba i roba primjetna je prilagodba kompanija na pandemijske uvjete poslovanja te pretežit oporavak razine prihoda i profitabilnosti. Rast svjetskog gospodarstva, pozitivno poslovanje kompanija i pozitivna očekivanja za iduće godine su doveli do rasta većine važnijih svjetskih dioničkih indeksa.
Stabilizaciji svjetskog gospodarstva pomogle su i daljnje mjere pomoći od strane vlada i centralnih banaka u najvećim svjetskim gospodarstvima. Vrlo visoka likvidnost financijskog sustava, iako je pomogla stabilizaciji gospodarstva, je imala utjecaj na povećanu potražnju roba što je u kombinaciji sa ograničenjima u lancima opskrbe dovelo do povećane inflacije i posljedičnog rasta kamatnih stopa odnosno pada cijena obveznica.
Fond tijekom 2021. godine nije značajnije mijenjao investicijsku strategiju.
Fond je u svakom trenutku u portfeljima imao odgovarajuću razinu likvidnosti te je nesmetano izvršavao sve obveze prema članovima.

**Funkcionalna valuta**
Financijski izvještaji Fonda pripremljeni su u kunama (HRK), što je i funkcionalna valuta objavljivanja Fonda, osim ako nije drugačije navedeno. Službeni tečaj kune koji je objavila Hrvatska narodna banka na dan 31. prosinca 2020. godine i 31. prosinca 2021. godine u odnosu na druge značajne valute, bio je kako slijedi:

| Valuta | 31. prosinca 2020. godine | 31. prosinca 2021. godine |
|---|---|---|
| 1 EUR | 7,536898 | 7,517174 |
| 1 CHF | 6,948371 | 7,248263 |
| 1 CZK | 0,288020 | 0,301145 |
| 1 DKK | 1,013146 | 1,010876 |
| 1 GBP | 8,353910 | 8,958615 |
| 1 SEK | 0,750680 | 0,732190 |
| 1 USD | 6,139039 | 6,643548 |

**Značajne računovodstvene procjene i prosudbe**
Priprema financijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje odluka, procjena i pretpostavki koje utječu na iznose iskazane u financijskim izvješćima.
Procjene Uprave koje su imale utjecaj na iznose u financijskim izvješćima odnose se na procjene vrijednosti financijskih instrumenata.

**Neizvjesnost procjenjivanja**
Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Sukladno tome, računovodstvene procjene zahtijevaju korištenje pretpostavki, a te procjene se koriste u pripremi financijskih izvješća i promijenit će se ako nastanu novi događaji, za koje je stečeno iskustvo uslijed novih informacija i promjene okoline. Stvarni rezultati mogu se promijeniti kao posljedica procjena.

## 3. Značajne računovodstvene politike

### Novac

Novac je stalno raspoloživo sredstvo na transakcijskim računima kod banaka, koji se odmah i u svakom trenutku, bez ikakvih zapreka i gubitaka, može koristiti kao sredstvo plaćanja. Iskazuje se po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi naplate ugovornih novčanih tokova, a ti novčani tokovi predstavljaju isključivo glavnicu i kamatu i (ii) nisu određeni po fer vrijednost u računu dobiti i gubitka. Računi u bankama koji glase na inozemna sredstva plaćanja iskazuju se u hrvatskim valutnim jedinicama primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan izvještavanja. Tečajne razlike (pozitivne ili negativne), nastale primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na stranu valutu, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

### Financijski instrumenti – vrste ulaganja

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosne papire, udjele u investicijskim fondovima te izvedenice sukladno zakonskim ograničenjima. Fond može ulagati u sljedeće financijske instrumente:

### Prenosivi vrijednosni papiri

Prenosivi vrijednosni papiri su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala kao što su dionice, obveznice i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Da bi se neki vrijednosni papir smatrao prenosivim, mora zadovoljavati sljedeće uvjete:

- potencijalni gubitak koji mirovinski fond može pretrpjeti u odnosu na držanje tih instrumenata je ograničen na iznos koji je za njih plaćen
- za njih su dostupne prikladne informacije u obliku redovitih, točnih i cjelovitih informacija o vrijednosnom papiru
- slobodno su prenosivi
- njihovo stjecanje je u skladu s načelima, strategijom i ciljevima ulaganja mirovinskog fonda
- rizici prenosivih vrijednosnih papira prikladno su obuhvaćeni sustavom upravljanja rizicima mirovinskog fonda.

U izuzetnim situacijama, fond može ulagati u prenosive vrijednosne papire koji u trenutku njihova stjecanja nisu uvršteni na uređeno tržište ako:

a) uvjeti izdanja uključuju obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje na uređeno tržište a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana izdanja ili

b) je nadležno tijelo izdavatelja donijelo odluku o uvrštenju izdanih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca na uređeno tržište, koja je objavljena na mrežnim stranicama izdavatelja, a uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od dana takve objave. Ovakvi vrijednosni papiri iskazuju se u imovini Fonda kao Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri - Nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje.

### Udjeli u investicijskim fondovima

Udjeli u UCITS i njima slične investicijske fondove evidentiraju se u sklopu poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje novčanih tokova prodajom imovine i vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Na isti način klasificiraju se i mjere i udjeli u alternativnim investicijskim fondovima. Početno priznavanje provodi se kako je opisano za financijske instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Naknadno vrednovanje vodi se po fer vrijednosti udjela u investicijskom fondu čija cijena kotira na priznatim burzama ili koju objavljuje društvo za upravljanje investicijskim fondom, što znači da je fer vrijednost iznos po kojem se taj udjel može prodati na tržištu ili po kojem će društvo za upravljanje investicijskim fondom otkupiti taj udjel.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Financijski instrumenti – vrste ulaganja (nastavak)**

**Izvedenice**

Financijske izvedenice su oni financijski instrumenti koji zadovoljavaju sljedeće kriterije:

1) temeljnu imovinu financijske izvedenice čini najmanje jedno od sljedećeg: prenosivi vrijednosni papiri ili instrumenti tržišta novca sa karakteristikama propisanim Zakonom i drugim primjenjivim propisima, uključujući i financijske instrumente koji imaju jednu ili nekoliko karakteristika te imovine, kamatne stope, devizni tečajevi ili valute i financijski indeksi; vrijednost izvedenica mijenja se prema promjeni vrijednosti temeljne imovine.

2) OTC izvedenice uz uvjete iz točke 1) koje ispunjavaju uvjete propisane Zakonom i drugim primjenjivim propisima

Financijske izvedenice ne zahtijevaju početno neto ulaganje ili relativno malo neto ulaganje u odnosu na ulaganje u temeljnu imovinu izvedenice, te se podmiruju na neki budući datum. Ulaganje u tu vrstu imovine dozvoljeno je isključivo u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda ili efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda. Ulaganje u špekulativne svrhe nije dozvoljeno. Financijske izvedenice se evidentiraju u izvanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu financijskog instrumenta, a vrednuju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Povećanje/smanjenje fer vrijednosti financijskih izvedenica evidentira se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Iskazuju se kao financijska imovina ukoliko je fer vrijednost pozitivna te financijska obveza ukoliko je ta vrijednost negativna.

Financijske izvedenice vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane uzima fer vrijednost od prethodnog radnog dana.

Primjeri financijskih izvedenica su kamatni swapovi, FX swapovi, budućnosnice (futures), opcije i ostali terminski instrumenti koji se odnose na vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose.

**Fx forward ugovori**

Na hrvatskom tržištu primjenjuju se sljedeće konvencije vezane za forward ugovore:

- vrijednost forward ugovora izračunava se samo ako je broj dana do dospijeća jednak ili dulji od jednog tjedna (dospijeće na T+3, a u suprotnom (kad je dospijeće prije T+3) koristi se srednji tečaj HNB odnosno cross tečajevi valutnog para dobiveni na temelju srednjih tečajeva HNB za valutni par.
- forward ugovor se vrednuje na svaki dan,
- u slučaju da nema kotacija kamatnih stopa na određenu valutu koja je predmet forward ugovora (npr. zbog praznika ili vikenda) za referentne kamatne stope koriste se kamatne stope od prethodnog radnog dana
- za spot tečaj koristi se srednji tečaj HNB-a na datum vrednovanja odnosno cross tečaj valutnog para dobiven na temelju srednjih tečajeva HNB za valutni par
- tržišni forward tečaj dogovara se na četiri decimalna mjesta, no moguće je dogovoriti i na šest decimalnih mjesta, dok se forward tečaj za vrednovanje izračunava i zaokružuje na 6 (šest) decimalnih mjesta
- metoda zatvaranja pozicije (Close-Out) koristi se za vrednovanje pojedinog forwarda:
    - forward ugovor kupnje bazne valute vrednuje se po “bid” forward tečaju
    - forward ugovor prodaje bazne valute vrednuje se po “offer” forward tečaju.

**4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**FX swap ugovori**

FX swap ugovor je kombinacija dviju istovremeno zaključenih transakcija. Jedna od njih je spot transakcija (tzv. FX transakcija) dok je druga terminska (tzv. Forward). To zapravo znači da je riječ o razmjeni određenog iznosa valuta danas, da bi se isti iznosi valuta povratno razmijenili u nekom budućem roku na određeni datum. FX swap ugovor se knjiži kao dvije zasebne transakcije: spot transakcija u bilanci kao obveza i potraživanje u punom iznosu, te forward ugovor u vanbilančnoj evidenciji po nominalnom iznosu, dok se samo promjene u njegovoj fer vrijednosti prikazuju u bilanci.

**Opcije**

Na tržištima se primjenjuju sljedeće konvencije vezane za opcije:

- Opcije se vrednuju na sve radne dane na odgovarajućem tržištu, dok se na neradne dane (praznike i vikende) uzima odgovarajuća kotacija cijene od prethodnog radnog dana
- u slučaju da nema burzovne kotacije opcije (npr. uslijed praznika domicilne državne burze), cijena opcije se prenosi od prethodnog radnog dana
- Za potrebe kunskog vrednovanja koristi se srednji tečaj HNB-a na datum vrednovanja
- Cijena opcije iskazuje se na četiri decimalna mjesta
- Vrednovanje opcije se vrši po zaključnoj cijeni namire (daily settlement price) koju objavljuje burza

Prilikom ulaganja u opcije može se pojaviti potreba da se novac uplati na marginski račun koji se u imovini prikazuje kao novac na računu. Marginski račun može se razdvojiti na račun inicijalne margine (initial margin) i varijabilne margine (variation margin), na koji se pripisuju dnevne promjene vrijednosti pozicije u futures ugovoru. Ako se dnevne promjene vrijednosti pripisuju sa danom kašnjenja (T+1), one se jedan dan prikazuju kao imovina ili obveza. Postoji mogućnost da zbog pada vrijednosti pozicije u futures ugovoru suprotna strana pozove na dodatnu uplatu (margin call), te je tada potrebno izvršiti uplatu na marginski račun u roku navedenom u pozivu.

**Financijski instrumenti – početno priznavanje**

Klasifikacija i mjerenje financijske imovine temelji se na poslovnom modelu Fonda i obilježjima ugovorenog tijeka novca po pojedinačnom financijskom sredstvu.

Vrste poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom:

- poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (hold-to-collect) po kojem se financijskom imovinom upravlja radi ostvarenja novčanih tokova prikupljanjem ugovornih plaćanja tijekom vijeka trajanja instrumenta, a ne radi prodaje kako bi se realizirao profit. Cilj poslovnog modela subjekta može biti držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, čak i ako je financijska imovina prodana ili se očekuje da će biti prodana u budućim razdobljima, ali uz uvjet da su rijetke (čak i ako imaju znatnu vrijednosti) ili beznačajne po svojoj vrijednosti, pojedinačno ili skupno (čak i ako su učestale).
- poslovni model čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine (hold-to-collect and sell) čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine radi svakodnevnih potreba upravljanja likvidnošću, ostvarivanja prinosa ili usklađivanja ročnosti financijske imovine i obveza.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Financijski instrumenti – početno priznavanje (nastavak)**

- ostali poslovni model uključuje imovinu koja se ne drži u okviru poslovnog modela hold-to-collect niti hold to-collect and sell. U njemu se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, a financijskom imovinom se upravlja u cilju ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine.

Financijska imovina koju stječe Fond iskazana u bilanci priznaje se ovisno o vrsti transakcije, na datum trgovanja. Kamate se počinju obračunavati tek od datuma podmirenja.
Početno mjerenje financijskih instrumenata iskazuje se po trošku nabave uvećanom za transakcijske troškove, osim financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, gdje se transakcijski troškovi priznaju direktno kroz račun dobiti i gubitka.

**Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje**

Sva financijska imovina klasificira se na temelju definiranih poslovnih modela upravljanja tom imovinom radi stvaranja novčanih tokova te na osnovu obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima. Poslovni model ne ovisi o namjerama rukovodstva u pogledu pojedinačnog instrumenta nego se određuje na višoj razini objedinjavanja.

Sva financijska imovina pod upravljanjem fonda može se klasificirati kao imovina koja se mjeri po:

- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- amortiziranom trošku

***Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka***

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako njen cilj nije držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje nego isključivo radi trgovanja. Na ovaj način mjere se vlasnički instrumenti, financijske izvedenice te svi ostali financijski instrumenti koji se ne mjere na neki drugi način. Pri početnom priznavanju Društvo može neopozivo odlučiti da se financijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednost pri mjerenju ili priznavanju koja bi u protivnome nastala zbog mjerenja imovine ili obveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama. Nakon početnog priznavanja, gdje transakcijski troškovi terete rashode razdoblja, ova financijska imovina se obračunava i iskazuje po fer vrijednosti čija cijena službeno kotira na priznatim burzama, što znači da je fer vrijednost iznos koji bi trebalo primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja vrijednosti. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti. Prihodi i rashodi ostvareni trgovanjem financijske imovine po ovoj kategoriji mjerenja, promjene njene fer vrijednosti kao i tečajne razlike, evidentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su i ostvareni.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Financijski instrumenti – klasifikacija i naknadno mjerenje (nastavak)**

***Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit***

Financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sačinjavaju dužnički instrumenti čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje financijske imovine i čiji su novčani tokovi samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (to jest koji su prošli SPPI test). U rijetkim situacijama, na ovaj način se mogu mjeriti i vlasnički instrumenti ukoliko se ne drže radi trgovanja, ali je tada odluka o njihovom mjerenju neopoziva.

Naknadno mjerenje obavlja se po fer vrijednosti te se promjene fer vrijednosti dužničke financijske imovine priznaju izravno u kapitalu sve do prestanka njenog priznavanja, ali umanjene za iznos amortizacije kao da se ta imovina mjeri po amortiziranom trošku. Iznos amortizacije kao i kamate i tečajne razlike dužničkih instrumenta odmah se priznaju u računu dobiti i gubitka. Kod prestanka priznavanja kumulativni rezultat se prenosi iz ostale sveobuhvatne dobiti u račun dobiti i gubitka.

Ukoliko se vlasnički instrumenti neopozivom odlukom mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit onda se svi efekti, uključujući i tečajne razlike, priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim dividendi koje se odmah priznaju u računu dobiti i gubitka. Kod prestanka priznavanja kumulativni efekti se ne prenose u račun dobiti i gubitka.

***Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku***

U ovu kategoriju mjerenja klasificira se financijska imovina koja je prošla SPPI test u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i čiji su novčani tokovi samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Premija ili diskont, uključujući inicijalne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se. Naknadno mjerenje vrši se po amortiziranom trošku ulaganja, uz korištenje efektivne kamatne stope. Dobivene vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka kao prihod/umanjenje prihoda od kamata.
Nad imovinom koja se mjeri po amortiziranom trošku provode se testovi umanjenja prema odredbama članka 17 Pravilnika o vrednovanju. Fond izrađuje procjenu o postojanju dokaza ili okolnosti vezanih uz umanjenje vrijednosti za svu imovinu Fonda koja se ne vrednuje po fer vrijednosti, bez odgode, svaki put kad se pojavi objektivni dokaz ili okolnosti koje upućuju na potrebu procjene vrijednosti imovine radi umanjenja, a najmanje na datum sastavljanja godišnjih i polugodišnjih izvještaja Fonda.

**Fer vrijednost financijskih instrumenata**

Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona vrijednost tog instrumenta čija cijena službeno kotira na priznatim burzama. To znači da je fer vrijednost iznos po kojem se stavka imovine, odnosno obveza razmjenjuje u urednoj transakciji između tržišnih sudionika radi prodaje imovine, odnosno prijenosa obveze na datum mjerenja pod postojećim tržišnim uvjetima. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

***Razine fer vrijednosti***

Fond koristi slijedeće razine za utvrđivanje fer vrijednosti financijskih instrumenata:
Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu; Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno; Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.
Fond razmatra svaki financijski instrument zasebno kako bi odredilo da li financijski instrument kotira na aktivnom tržištu. Fond definira kriterije za razgraničenje aktivnog i neaktivnog tržišta za pojedine klase financijske imovine Fonda na slijedeći način:

**Aktivno tržište**

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, koji su uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u drugoj državi članici ili/i državi članici OECD-a, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima mogla utvrditi fer vrijednost najmanje 15 dana u tromjesečnom razdoblju. Za ulaganja u izvedene financijske instrumente na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a (financijske instrumente iz važećeg Pravilnika o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda) aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Fond je dužan najmanje jednom mjesečno, za prethodna tri mjeseca, procijeniti zadovoljavaju li prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca te izvedeni financijski instrumenti ove uvjete za postojanje aktivnog tržišta. Fond će za prenosivi vrijednosni papir i instrument tržišta novca, koji je u trenutku procjene uvršten na uređenim tržištima u razdoblju kraćem od tri mjeseca, na odgovarajući način primijeniti ove odredbe proporcionalno razdoblju uvrštenja financijskog instrumenta. Trgovinski dan koji se ne uzima u obzir za određivanje aktivnog tržišta je: a) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 100.000 kuna za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca iz članka 125. stavka 1. točke 1., 2. i 3. Zakona kojima se trguje na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj; b) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 50.000 kuna za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca iz članka 125. stavka 1. točke 4. Zakona kojima se trguje na uređenim tržištima u Republici Hrvatskoj; c) trgovinski dan u kojem je dnevni promet bio manji od 5.000 HRK za prenosive vlasničke vrijednosne papire iz članka 125. stavka 1. točke 5. Zakona. Fond je u slučaju obustave trgovanja financijskim instrumentom na uređenom tržištu dužno procijeniti, uzimajući u obzir predviđeno trajanje i razloge obustave da li zadnja cijena vrednovanja prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te izvedenih financijskih instrumenata predstavljaju fer vrijednost. U slučaju da se utvrdi da zadnja cijena ne predstavlja fer vrijednost, Fond će najkasnije trećeg dana od dana obustave trgovanja početi primjenjivati cijenu procijenjenu odgovarajućim tehnikama vrednovanja, te za financijski instrument smatrati da ne postoji aktivno tržište. U slučaju ukidanja privremene obustave trgovanja financijskim instrumentom Fond u izračunu broja trgovinskih dana neće uzimati u obzir razdoblje privremene obustave trgovanja.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

***Razine fer vrijednosti (nastavak)***

**Neaktivno tržište**

Odjel nadzora i kontrole rizika redovito razmatra pokazatelje aktivnosti tržišta, te smatra da osim neispunjenja gore navedenih kriterija za aktivno tržište u pokazatelje neaktivnog tržišta spadaju značajan pad volumena trgovinskih aktivnosti i značajne promjene cijena tijekom razdoblja, odnosno činjenica da tržišne cijene više nisu aktualne, iako navedeni čimbenici sami po sebi ne moraju nužno značiti da tržište više nije aktivno. Uprava Društva može posebnom odlukom odrediti da za pojedini financijski instrument ne postoji aktivno tržište, na primjer ako promatrane tržišne transakcije po prosudbi Odjela za nadzor i kontrolu rizika nisu redovite, čak iako su cijene dostupne, ili ako jedine izvršene transakcije predstavljaju prisilne transakcije ili transakcije prodaje u nuždi.

**Datum trgovanja**

Propisani način kupnje i prodaje financijske imovine priznaje se na datum trgovanja, odnosno na datum kad se Fond obvezao na kupnju financijske imovine. Obračun na datum trgovanja odnosi se na: (a) priznavanje sredstva koja treba primiti i obvezu platiti na datum trgovanja, (b) isknjižavanje sredstva koje je prodano i priznavanje potraživanja od kupca za naplatu na datum trgovanja. Općenito uzevši, kamate ne počinju teći obračunom na sredstvu i podudarnoj obvezi sve dok ne istekne utvrđeni datum podmirenja. Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi prenosivi vrijednosni papiri se inicijalno iskazuju kao potraživanje u iznosu danog prijedloga sudjelovanja u ponudi, ako postoji obveza uplate novčanih sredstava sukladno uvjetima javne ponude. Nakon što je ponuda prihvaćena te je primljena obavijest o prihvaćanju javne ponude prenosivog vrijednosnog papira od ponuditelja odnosno aranžera ili depozitara, ovisno što je ranije, a prenosivom vrijednosnom papiru dodijeljena sva potrebna obilježja, isti se priznaje u imovini Fonda. Prenosivi vrijednosni papiri u imovini mirovinskog fonda kod obveznih i dobrovoljnih ponuda za preuzimanje vrednuju se od datuma obavijesti depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

**Prestanak priznavanja financijskih instrumenata**

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada više ne posjeduje ugovorna prava koja sadrži financijski instrument, što je uobičajeno nakon prodaje instrumenta ili njegovog dospijeća. Realizirani dobici i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Investicijsko društvo i konsolidacija**

**Investicijsko društvo**

Fond ima više nepovezanih ulagača i posjeduje višestruka ulaganja. Vlasnički udjeli u Fondu su u obliku udjela s ograničenom odgovornošću koji su klasificirani kao obveze u skladu s odredbama MSFI-ja 9. Smatra se da Fond zadovoljava definiciju investicijskog društva po MSFI-ju 10 obzirom da za to postoje sljedeći uvjeti:

1. Fond je pribavio sredstva u svrhu pružanja usluga profesionalnog upravljanja ulaganjima svojih ulagača
2. Poslovna namjena Fonda, koja je prenesena izravno ulagačima je ulaganje za kapitalnu aprecijaciju i prihode od ulaganja, i
3. Ulaganja se mjere i procjenjuju na osnovi fer vrijednosti.

**Ovisna društva**

Fond, zajedno sa ostalim fondovima pod upravljanjem istog Društva, ima ovisna društva u sklopu svojih ulaganja. Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti. Ovakav tretman dopušten je prema MSFI 10, „Konsolidacija", koji omogućuje fondovima da ne izrađuju konsolidirane financijske izvještaje već da se ulaganja koja se drže u njihovim portfeljima priznaju i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju u skladu s MSFI-jem 9 pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju promjene.

**Pridružena društva**

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući subjekte poput partnerstva, nad kojim Fond, zajedno sa ostalim fondovima pod upravljanjem istog Društva, ima značajan utjecaj, ali koje nije niti ovisno društvo, niti zajednički pothvat. Ulaganja koja se drže kao dio investicijskih portfelja iskazuju se u bilanci po fer vrijednosti, iako Fond može imati značajan utjecaj nad tim subjektima. Ovakav tretman dopušten je prema MRS-u 28, „Ulaganje u pridružena društva", koji omogućuje da se ulaganja koja se drže u portfeljima mirovinskih fondova priznaju i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju u skladu s MSFI-jem 9 i MSFI 13, pri čemu se promjene fer vrijednosti priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju promjene.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Imovina Fonda i strategija ulaganja**

Imovina mirovinskog fonda može se sastojati isključivo od:

1. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, odnosno javno međunarodno tijelo kojemu pripada većina država članica
2. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica.
3. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
4. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
5. prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
6. udjela UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajućih fondova koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom
7. udjela ili dionica u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionica ili poslovnih udjela u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad srednjeg ili velikog društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima dobili u Republici Hrvatskoj ili odobrenje za rad u drugoj državi članici, ili odgovarajućih fondova kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim upraviteljima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima
8. depozita kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da:
    a) kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a
    b) su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanima zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija i
    c) kreditna institucija nije povezana osoba mirovinskog društva

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Imovina Fonda i strategija ulaganja (nastavak)**

9. izvedenih financijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedenih financijskih instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) pod sljedećim uvjetima:
    a) temeljna imovina izvedenice sastoji se od financijskih instrumenata obuhvaćenih točkama 1. do 5. ovoga stavka, financijskih indeksa, kamatnih stopa, deviznih tečajeva ili valuta, u koje mirovinski fond može ulagati u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
    b) druge ugovorne strane u transakcijama s neuvrštenim (OTC) izvedenicama su institucije koje podliježu bonitetnom nadzoru te pripadaju kategorijama koje može dodatno propisati Agencija i
    c) neuvrštene (OTC) izvedenice podliježu svakodnevnom pouzdanom i povjerljivom vrednovanju, te ih je u svakom trenutku moguće prodati, likvidirati ili zatvoriti prijebojnom transakcijom po njihovoj fer vrijednosti na zahtjev mirovinskog fonda
10. novca na računima otvorenima u kreditnim institucijama iz točke 8. ovoga stavka
11. prenosivih vlasničkih i/ili dužničkih vrijednosnih papira koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske pod sljedećim uvjetima:
    a) ti vrijednosni papiri imaju dugoročne, stabilne i predvidljive novčane tokove, kako bi odgovarali ročnosti obveza mirovinskog fonda uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza
    b) Vlada Republike Hrvatske je na temelju prijedloga koji joj je prethodno uputilo mirovinsko društvo u ime mirovinskog fonda klasificirala izdavatelja tih vrijednosnih papira kao namjenskog izdavatelja za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske
12. prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira i/ili udjela kojima se trguje odnosno koji se nude putem uređenih sustava za prikupljanje kapitala koje priznaje Agencija
13. drugih vrsta imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 10. ovoga stavka
14. depozita kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke.

Investicijski cilj Fonda jest rast vrijednosti uloženih novčanih sredstava na srednji rok, umjereno konzervativnom strategijom ulaganja, radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda. Investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, sukladno ograničenjima ulaganja iz Zakona, podzakonskih akata i Statuta.

**Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice**

Neto imovinu Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan vrednovanja. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovine Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Ostala imovina Fonda**

Ostala imovina Fonda odnosi se na sve vrste potraživanja Fonda kao što su potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire, potraživanja za dividende, potraživanja s osnova prijenosa obračunskih jedinica i slično. Potraživanja s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datum trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako ugovorom nije utvrđeno drugačije.

**Obveze Fonda**

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente, financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti, financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku, obveze prema mirovinskom društvu, obveze prema depozitaru po osnovi naknada, obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica i ostale obveze mirovinskog Fonda, a sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima te su pobliže pojašnjenje u tekstu ispod:

*Financijske obveze*

Sve financijske obveze klasificiraju se kao obveze koje se naknadno mjere po amortiziranom trošku, osim onih financijskih obveza koji se mjere na neki drugi način kao što su financijske izvedenice koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

*Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente*

Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente odnose se na kupnju vrijednosnih papira koje se iskazuju na datumu trgovanja, a koji će se namiriti na datum namire. Datum namire u pravilu je dva dana od datuma trgovanja ako nije ugovorom utvrđeno drugačije.

*Obveze prema mirovinskom društvu*

Fond mirovinskom društvu koje njime upravlja plaća naknadu za upravljanje u visini od 0,284% od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja u imovinu za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2021. godine (31 prosinca 2020. godine: 0,300%). Naknada Društvu obračunava se i evidentira dnevno, a isplaćuje jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

*Obveze prema depozitaru*

Naknada depozitaru obračunavala se u visini od 0,022% do 31.01.2021. godine, a od 01.02.2021. godine obračunava se u visini od 0,020% od ukupne imovine Fonda umanjene za sve obveze s osnove ulaganja u imovinu za razdoblje koje je završilo na dan 31. prosinca 2021. godine (2020. godine: 0,022%). Fond obračunava naknadu dnevno, a istu isplaćuje depozitaru jednom mjesečno, drugi radni dan u mjesecu za prethodni mjesec.

*Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica*

Fond ima zakonsku obvezu dnevno uskladiti broj obračunskih jedinica na temelju obavijesti REGOS-a te iskazati obveze s osnove prijenosa udjela. Fond je dužan iznos obveze uplatiti na prijelazni račun REGOS-a u zakonskom roku od primitka obavijesti. Nakon toga, REGOS raspoređuje sredstva na račune novog fonda po izboru osiguranika.

*Ostale obveze mirovinskog fonda*

Ostale obveze fonda obuhvaćaju sve ostale obveze koje nisu spomenute u prethodnim kategorijama kao što su obveze za troškove platnog prometa, brokerske provizije, transakcijske troškove i sve ostale troškove koji se mogu podmiriti iz imovine fonda.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Realizirani i nerealizirani dobici i gubici**

Realizirani dobici i gubici od ulaganja priznaju se u trenutku prodaje vrijednosnih papira, kao razlika između nabavne vrijednosti na početku godine ili od datuma stjecanja tijekom godine i prodajne vrijednosti, po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Nerealizirani dobici i gubici financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz RDG priznaju se dnevno kao razlika između nabavne vrijednosti vrijednosnih papira i njihove fer vrijednosti, dok se nerealizirani dobici/gubici financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

**Prihodi od kamata**

Prihodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka Fonda za sve instrumente koji nose kamatu po načelu obračunatih kamata koristeći metodu efektivne kamatne stope.

**Prihod od dividendi**

Prihodi od dividendi se priznaju na ex date, a ako je on nepoznat, onda na datum utvrđivanja vlasništva.

**Ostali prihodi**

Pod ostalim prihodima smatraju se prihodi od povrata dijela upravljačke naknade investicijskih društava sukladno njihovoj politici prema velikim institucionalnim ulagačima, povrat dijela više naplaćene upravljačke naknade mirovinskih društava iz prošle godine, a koji se onda raspodjeljuje na sve obvezne mirovinske fondove, razmjerno njihovoj veličini te ostali povremeni prihodi koji nisu obuhvaćeni ostalim definiranim skupinama konta.

**Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi**

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- ulazna naknada, koju izračunava REGOS u iznosu od 0,5% od ukupno prikupljenih doprinosa. Iznos svih doprinosa uplaćenih taj dan, umanjenih za ulaznu naknadu, polaže se na račun Fonda, dok se ulazna naknada priznaje kao prihod Društva za upravljanje;
- Naknada za upravljanje Fondom obračunava se kao postotak u visini od 0,284% godišnje od ukupne imovine Fonda (nakon isključivanja svih obveza od ulaganja u financijske instrumente). Izračun se obavlja dnevno za svaki dan vrednovanja imovine Fonda , a naknada se isplaćuje društvu za upravljanje jednom mjesečno;
- Naknada za izlaz iz mirovinskog fonda naplaćuje se prilikom prijelaza iz jednog mirovinskog fonda u drugi (novi) fond iste kategorije pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, pod uvjetom da je prošlo više od 14 dana od prethodne promjene, bez obzira da li se radi o promjeni kategorije fonda pod upravljanjem istog mirovinskog društva ili o promjeni fonda pod upravljanjem drugog mirovinskog društva. Izračunava se na temelju ukupnog iznosa sredstava na osobnom računu člana fonda, a sukladno Zakonu, u iznosu od najviše 0,8% u prvoj, 0,4% u drugoj te 0,2% u trećoj godini članstva. Član može, bez naknade, promijeniti kategoriju mirovinskog fonda i to samo unutar istog mirovinskog društva te samo u kalendarskom mjesecu u kojemu je rođen, s tim da mora uzeti u obzir ograničenja propisana Zakonom. Prilikom promjene kategorije mirovinskog fonda ne naplaćuje se naknada za izlaz. Naknadu za izlaz obračunava REGOS, odnosno, Fond prima ukupne doprinose ostvarene na taj dan, umanjene za izlaznu naknadu koja se, na dnevnoj osnovi, isplaćuje Društvu.

**3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)**

**Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi (nastavak)**

- Depozitar je obračunavao i naplaćivao naknadu u visini od 0,022% godišnje do 31.01.2021. godine, dok od 01.02.2021. godine obračunava i naplaćuje naknadu u visini od 0,020% od ukupne imovine Fonda nakon isključivanja svih obveza od ulaganja u financijske instrumente. Fond dnevno obračunava naknadu, a isplaćuje jednom mjesečno.

**Transakcijski troškovi**

Transakcijski troškovi uključuju sve troškove namire vrijednosnih papira, brokerskih provizija i troškova platnog prometa.

**Strana sredstva plaćanja**

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna imovina i obveze denominirane u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke važećim na dan bilance. Realizirani dobici i gubici od financijskih instrumenata pri preračunavanju iznosa iskazanih u stranim valutama korištenjem tečaja Hrvatske narodne banke uključuju se u Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije ,,Neto realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata". Dobit ili gubitak od tečajnih razlika nastalih po financijskim instrumentima koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije „Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“. Pozitivne tečajne razlike po ostalim financijskim instrumentima uključene su u poziciju „Ostali prihodi“, dok su negativne tečajne razlike po ostalim financijskim instrumentima uključene su u poziciju „Ostali financijski rashodi“ unutar Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

**Zajamčeni prinos**

Svakom članu Fonda A kategorije jamči se prinos u visini referentnog prinosa odgovarajuće kategorije mirovinskih fondova umanjenog za dvanaest postotnih bodova. Ako je prosječni godišnji prinos mirovinskog fonda kroz razdoblje od prethodne tri kalendarske godine manji od zajamčenog prinosa, mirovinsko društvo će uplatiti razliku mirovinskom fondu do zajamčenog prinosa iz jamstvenog pologa Društva, a ako to nije dovoljno, iz temeljnog kapitala mirovinskog društva do najviše 50% njegovog iznosa.
Na dan 31. prosinca 2021. godine ne postoje navedene okolnosti.

**Porez na dobit**

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima mirovinski fond ne smatra se poduzetnikom. Kao takav nije obvezan podnositi niti prijavu poreza na dobit niti plaćati poreze.

## 4. Računovodstveni standardi

**Usvajanje novih ili izmijenjenih standarda i tumačenja**

Slijedeći izmijenjeni standardi u primjeni su od 1. siječnja 2021. godine, usvojeni su u EU ali nisu imali značajnih utjecaja na Fond:

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 objavljeni 28. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. lipnja 2020. godine.
- Reforma referentnih kamatnih stopa (IBOR-a) – 2. faza, Dodaci MSFI-ju 9, MRS-u 39, MSFI-ju 7, MSFI-ju 4 i MSFI-ju 16 (objavljeni 27. kolovoza 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine). Dodaci obuhvaćeni 2. fazom odnose se na pitanja koja proizlaze iz provedbe reformi, uključujući zamjenu jedne referentne vrijednosti alternativnom vrijednošću. Dodaci obuhvaćaju sljedeća područja:
  - Iskazivanje promjena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koje su nastale kao rezultat reforme IBOR-a: Za instrumente na koje se primjenjuje mjerenje po amortiziranom trošku, dodaci od subjekata zahtijevaju da, kao praktično rješenje, promjenu osnove za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova koja je nastala kao rezultat reforme IBOR-a iskažu ažuriranjem efektivne kamatne stope koristeći smjernice iz stavka B5.4.5 MSFI-ja 9. Na temelju navedenog, ne priznaje se neposredni dobitak ili gubitak. Ovo praktično rješenje odnosi se samo na takvu promjenu i samo u mjeri u kojoj je to potrebno kao izravna posljedica reforme IBOR-a, a nova osnova u ekonomskom smislu odgovara prethodnoj osnovi. Osiguravatelji koji primjenjuju privremeno izuzeće prema MSFI-ju 9 također moraju primijeniti isto praktično rješenje. Izmijenjen je i MSFI 16 koji od najmoprimaca sada zahtijeva da koriste slično praktično rješenje kod iskazivanja izmjena najma zbog kojih dolazi do promjene osnove za određivanje budućih plaćanja najma kao rezultat reforme IBOR-a. Datum završetka primjene olakšica iz 1. faze koje se odnose na komponente rizika koje nisu ugovorom utvrđene u odnosima zaštite: Dodaci 2. faze zahtijevaju od subjekta da u budućnosti prestane primjenjivati olakšice iz 1. faze na komponentu rizika koja nije ugovorom utvrđena u trenutku kada dođe do promjena u komponenti rizika koja nije ugovorom utvrđena ili kada se odnos zaštite završi, ovisno o tome koji datum nastupi ranije. U dodacima 1. faze nije naveden datum završetka primjene olakšica za komponente rizika.
  - Dodatna privremena izuzeća od primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite: Dodacima 2. faze uvodi se nekoliko dodatnih privremenih oslobođenja od obveze primjene određenih zahtjeva koji se odnose na računovodstvo zaštite iz MRS-a 39 i MSFI-ja 9 na odnose zaštite na koje je izravno utjecala reforma IBOR-a.
  - Dodatne objave predviđene MSFI-jem 7 koje se odnose na reformu IBOR-a: Dodaci zahtijevaju objavu: (i) načina na koji subjekt upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, tijeka prelaska i rizika koji proizlaze iz navedenog prelaska; (ii) kvantitativnih informacija o derivativnim i nederivativnim instrumentima koje tek očekuje prelazak na navedene stope, razvrstanih prema značajnoj referentnoj kamatnoj stopi; i (iii) opisa svih promjena strategije upravljanja rizicima koje proizlaze iz reforme IBOR-a.

  Fond nije imalo značajnog utjecaja obuhvaćenog IBOR reformom budući nekoliko derivativnih instrumenata koji su obuhvaćeni prijelazom na drugu interbankarsku stopu ali njihov utjecaj je nematerijalan za financijske izvještaje.
- Dodatak MSFI-ju 4 – odgoda primjene MSFI 9 (objavljeno 25. lipnja 2020. godine i primjenjivo za godišnje financijske izvještaje počevši i nakon 1. siječnja 2021. godine)

**4. Računovodstveni standardi (nastavak)**

**Objava novih standarda i tumačenja**

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja su usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- Olakšice za najmove u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 – Dodaci MSFI-ju 16 (objavljeni 31. ožujka 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine).
- Prihodi prije namjeravane uporabe, Štetni ugovori – troškovi ispunjenja ugovora, Upućivanje na Konceptualni okvir - dodaci uskog područja primjene MRS-a 16, MRS-a 37 i MSFI-ja 3 i Godišnja poboljšanja MSFI-jeva za ciklus od 2018. do 2020. godine - dodaci MSFI-ju 1, MSFI-ju 9, MSFI-ju 16 i MRS-u 41 (objavljeni 14. svibnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju" (objavljen 18. svibnja 2017. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).
- Dodaci MSFI-ju 17 i dodatak MSFI-ju 4 (objavljeni 25. lipnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

Objavljeno je nekoliko novih standarda i tumačenja koji su obvezni za izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, koja nisu usvojena u EU i koje Fond nije ranije usvojio.

- MSFI 14, Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena (objavljeno 30. siječnja 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)
- Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata – Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 (objavljeni 11. rujna 2014. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon dana koji će utvrditi IASB).
- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 23. siječnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine).

**4. Računovodstveni standardi (nastavak)**

**Objava novih standarda i tumačenja (nastavak)**

Ovi dodaci uskog područja primjene pojašnjavaju klasificiranje obveza u kratkoročne ili dugoročne, ovisno o pravima koja postoje na kraju izvještajnog razdoblja. Obveze su dugoročne ako na kraju izvještajnog razdoblja subjekt ima materijalno pravo odgoditi podmirenje za najmanje dvanaest mjeseci. Smjernice više ne zahtijevaju da takvo pravo bude bezuvjetno. Očekivanja uprave hoće li naknadno iskoristiti pravo na odgodu podmirenja ne utječu na klasifikaciju obveza. Pravo na odgodu postoji samo ako subjekt ispuni relevantne uvjete na kraju izvještajnog razdoblja. Obveza se klasificira kao kratkoročna u slučaju povrede uvjeta na dan ili prije datuma izvještavanja, čak i ako se zajmodavac odrekne navedenog uvjeta nakon kraja izvještajnog razdoblja. Suprotno tome, kredit se klasificira kao dugoročan u slučaju povrede odredbi ugovora o kreditu tek nakon datuma izvještavanja. Nadalje, dodaci uključuju pojašnjenje klasifikacijskih zahtjeva duga koji društvo može podmiriti njegovim pretvaranjem u kapital. 'Podmirenje' se definira kao zatvaranje obveze novčanim sredstvima, ostalim resursima koji predstavljaju ekonomske koristi ili vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta. Predviđen je izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasificirana kao vlasnički instrument ako se radi o zasebnoj komponenti složenog financijskog instrumenta. Fond trenutno procjenjuje utjecaj dodataka na svoje financijske izvještaje.

- Klasifikacija obveza u kratkoročne ili dugoročne, odgoda datuma stupanja na snagu – Dodaci MRS-u 1 (objavljeni 15. srpnja 2020. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 1 i 2. Smjernicama za praksu uz MSFI-jeve (IFRS Practice Statement 2): Objava računovodstvenih politika (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Dodaci MRS-u 8: Definicija računovodstvenih procjena (objavljeni 12. veljače 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koje proizlaze iz jedne transakcije – Dodaci MRS-u 12 (objavljeni 7. svibnja 2021. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Prijelazna opcija za osiguravatelje koji primjenjuju MSFI 17 – dodaci MSFI-ju 17 (objavljeno 9. prosinca 2021. godine i u primjeni za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Osim ako u gornjem tekstu gore nije drugačije opisano, novi standardi i tumačenja ili nisu relevantni ili se ne očekuje da će značajno utjecati na financijske izvještaje Fonda.

## 5. Novčana sredstva

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| **Računi kod OTP banke d.d.:** | **HRK** | **HRK** |
| Žiro račun u HRK | 1.780.133 | 6.086.452 |
| Devizni račun – CHF | 20.810 | 37.634 |
| Devizni račun – CZK | - | 37.289 |
| Devizni račun – EUR | 371.547 | 446.428 |
| Devizni račun – GBP | 4.494 | 4.271 |
| Devizni račun – SEK | - | 3 |
| Devizni račun – USD | 409.645 | 227.546 |
| **Računi kod stranih banaka:** | | |
| Devizni račun – EUR | 109.714 | 372.836 |
| Devizni račun – USD | 124.429 | 489.540 |
| **Ukupno** | **2.820.772** | **7.701.999** |

U izvještaju o novčanom toku prema pravilniku Agencije (HANFA) ne ulaze potraživanja za avista kamatu koja na 31. prosinca 2021. godine iznosi 9 kuna (31. prosinca 2020. godine: 1.827 kuna), dok su ista sadržana u novčanim sredstvima.

## 6. Depoziti kod kreditnih institucija

| Naziv kreditne institucije | Datum dospijeća | Kamatna stopa | 31. prosinca 2020. HRK | Datum dospijeća | Kamatna stopa | 31. prosinca 2021. HRK |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Privredna banka Zagreb d.d. | 04.01.2021. | 0,0001% | 3.400.004 | 04.01.2022. | 0,0001%. | 4.000.001 |
| Zagrebačka banka d.d. | 05.01.2021. | 0,006% | 3.400.297 | | | - |
| **Ukupno** | | | **6.800.301** | | | **4.000.001** |

## 7. Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| ***Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka*** | **HRK** | **HRK** |
| Dionice domaćih dioničkih društava | 36.503.749 | 68.095.224 |
| Dionice inozemnih dioničkih društava | 24.509.368 | 45.141.775 |
| ***Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka*** | **61.013.117** | **113.236.999** |
| ***Ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit*** | | |
| Obveznice Republike Hrvatske | 36.274.381 | 62.664.320 |
| Obveznice domaćih gospodarskih subjekata | 3.511.313 | 4.299.935 |
| Obveznice inozemnih izdavatelja | 4.029.805 | 5.472.643 |
| ***Ukupno ulaganja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit*** | **43.815.499** | **72.436.898** |
| **Ukupna ulaganja u prenosive dužničke i vlasničke vrijednosne papire po fer vrijednosti** | **104.828.616** | **185.673.897** |

## 8. Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| ***Ulaganja po amortiziranom trošku*** | **HRK** | **HRK** |
| Obveznice Republike Hrvatske | 12.676.616 | 12.664.755 |
| ***Ukupno ulaganja po amortiziranom trošku*** | **12.676.616** | **12.664.755** |

## 9. Udjeli UCITS fondova

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| ***Ulaganja u udjele UCITS fondova*** | **HRK** | **HRK** |
| Inozemni izdavatelji | 25.637.596 | 31.244.922 |
| Domaći izdavatelji | 2.577.505 | 3.451.219 |
| **Ukupna ulaganja u udjele UCITS fondova** | **28.215.101** | **34.696.141** |

UCITS fondovi su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

## 10. Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| ***Ulaganja u udjele slične UCITS fondovima*** | **HRK** | **HRK** |
| Inozemni izdavatelji | 5.966.081 | 6.850.994 |
| **Ukupna ulaganja u udjele slične UCITS fondovima** | **5.966.081** | **6.850.994** |

Fondovi slični UCITS fondovima su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom s ciljem ulaganja u financijske instrumente, a koji nisu osnovani u Europskoj Uniji. Udjeli u otvorenim investicijskim fondovima vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na dan vrednovanja.

## 11. Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| **Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a** | **HRK** | **HRK** |
| Udjeli otvorenih AIF-a - inozemni izdavatelji | 216.578 | 1.591.700 |
| Udjeli otvorenih AIF-a - domaći izdavatelji | - | 334.519 |
| **Ukupna ulaganja u udjele otvorenih AIF-a i poslovne udjele zatvorenih AIF-a** | **216.578** | **1.926.219** |

Alternativni investicijski fondovi (AIF) su investicijski fondovi s privatnom ili javnom ponudom, a mogu biti otvoreni i zatvoreni. Osim ulaganja u financijske instrumente, AIF mogu ulagati i u neke druge vrste imovine, npr. poslovne udjele. Udjeli u AIF vrednuju se prema vrijednosti neto imovine pojedinog fonda na zadnji dostupni dan vrednovanja imovine tog fonda.

## 12. Izvedeni financijski instrumenti

Sukladno važećim zakonskim odredbama, obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulagati u ovu vrstu financijskih instrumenta ali samo u svrhu zaštite imovine.

Fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata na dan 31. prosinca 2021. iznosi 447.177 kuna (31. prosinca 2020. godine: 65.376 kune) i odnosi se na FX swap i forward ugovore. Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond ima 4 otvorena FX swap ugovora od kojih su 3 za prodaju dolara i kupnju kuna, a 1 za prodaju eura i kupnju kuna te 2 put opcije na indeks. Svi FX swap ugovori dospijevaju u prvom kvartalu 2022. godine. (31. prosinca 2020. godine Fond ima 9 otvorenih FX swap ugovora od kojih su 6 za prodaju eura i kupnju kuna, a 3 za prodaju dolara i kupnju kuna te 1 forward ugovor za prodaju dolara i kupnju kuna, a koji su svi dospjeli u prvom kvartalu 2021. godine). Od ukupne izvanbilančne evidencije Fonda u iznosu od 63.266.121 kuna (31. prosinca 2020. godine: 35.505.976 kuna) na dan 31. prosinca 2021. ugovorena vrijednost izvedenih financijskih instrumenata prikazanih u imovini iznosila je 63.266.121 kuna (31. prosinca 2020. godine: 20.404.569 kuna).

Valutni derivatni instrumenti se odnose na ugovore o kupnji i prodaji stranih valuta u budućnosti i opcije na indexe. Ugovorni iznosi određenih vrsta financijske imovine pružaju osnovu za usporedbu s imovinom iskazanom u izvještaju o financijskom položaju, ali ne moraju nužno ukazati na iznos budućih novčanih tokova ili tekuće fer vrijednosti imovine te stoga ne ukazuju na izloženost Fonda kreditnom riziku ili riziku promjene cijena.

## 13. Ostala imovina

| Ostala imovina | 31. prosinca 2020. HRK | 31. prosinca 2021. HRK |
|---|---|---|
| Potraživanja s osnove kupnje dionica i udjela | 163.039 | 10.830.745 |
| Potraživanja za dividende | 8.855 | 16.730 |
| Potraživanja s osnove promjene članstva | 98.543 | 27.576 |
| **Ukupno** | **270.437** | **10.875.051** |

## 14. Obveze prema mirovinskom društvu

Obveza prema Društvu za upravljanje fondom iznosi 62.492 kunu (31. prosinca 2020. godine: 40.421 kunu) i odnosi se na naknadu za mjesec prosinac 2021. godine. Naknada za upravljanje se izračunava za svaki dan prilikom izračuna neto imovine Fonda i plaća se mjesečno, drugi radni dan u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

### 15. Obveze prema depozitaru

Obveze prema depozitaru iznose 4.401 kuna (31. prosinca 2020. godine: 2.947 kuna) i odnose se na naknadu za mjesec prosinac 2021. godine. Naknada depozitaru izračunava se za svaki dan prilikom izračuna neto imovine Fonda i plaća se mjesečno, drugi radni dan u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

### 16. Neto imovina fonda

| | 31. prosinca 2020. HRK | 31. prosinca 2021. HRK |
|---|---|---|
| Neto imovina mirovinskog fonda na početku razdoblja | 120.120.805 | 161.342.430 |
| Broj obračunskih jedinica na početku razdoblja | 778.883,2428 | 1.050.962,4051 |
| **Vrijednost obračunske jedinice na početku razdoblja (u kunama)** | **154,2218** | **153,5187** |
| Neto imovina mirovinskog fonda na kraju razdoblja | 161.342.430 | 264.754.116 |
| Broj obračunskih jedinica na kraju razdoblja | 1.050.962,4051 | 1.502.125,7821 |
| **Vrijednost obračunske jedinice na kraju razdoblja (u kunama)** | **153,5187** | **176,2530** |

Vlasnici mirovinskog fonda su njegovi članovi čije se vlasništvo utvrđuje na temelju iznosa na pojedinačnom računu. Doprinose u ime članova uplaćuje poslodavac. Za sve uplaćene doprinose REGOS obračunava ulaznu naknadu te ju plaća izravno društvu koje upravlja mirovinskim fondom. Sredstva na računu kod mirovinskog fonda članovi mogu koristiti sukladno odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20). Svi uplaćeni doprinosi preračunavaju se u obračunske jedinice prema vrijednosti jedinice na dan uplate. Svaka obračunska jedinica predstavlja proporcionalni dio neto imovine fonda. U slučaju da pojedinac odluči promijeniti odabrani obvezni mirovinski fond ukupni iznos sa njegova računa se uplaćuje REGOS-u. Sukladno odredbama Zakona, REGOS obračunava izlaznu naknadu te ju izravno uplaćuje društvu za upravljanje obveznim mirovinskim fondom, a preostali iznos novoizabranom fondu.

## 17. Realizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata

| | 2020. | 2021. |
|---|---|---|
| ***Realizirani dobici od financijskih instrumenata*** | **HRK** | **HRK** |
| Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG | 1.317.792 | 2.985.220 |
| Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD | 1.181.297 | 1.355 |
| Ulaganja u investicijske fondove | 115.548 | 1.158.444 |
| Ulaganja u izvedene financijske instrumente | 1.119.932 | 530.006 |
| ***Ukupno realizirani dobici od financijskih instrumenata*** | **3.734.569** | **4.675.025** |
| ***Realizirani gubici od financijskih instrumenata*** | | |
| Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG | -2.916.738 | -415.035 |
| Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz OSD | -18.705 | -114.607 |
| Ulaganja u investicijske fondove | -1.130.758 | - |
| Ulaganja u izvedene financijske instrumente | -952.368 | -2.707.153 |
| ***Ukupno realizirani gubici od financijskih instrumenata*** | **-5.018.569** | **-3.236.795** |
| **Ukupno neto realizirani dobici (gubici)** | **-1.284.000** | **1.438.230** |

## 18. Nerealizirani dobici (gubici) od financijskih instrumenata

| | 2020. | 2021. |
|---|---|---|
| ***Nerealizirani dobici od financijskih instrumenata*** | **HRK** | **HRK** |
| Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG | 3.920.483 | 17.845.546 |
| Ulaganja u investicijske fondove | 3.304.183 | 7.493.595 |
| Ulaganja u izvedene financijske instrumente | 65.376 | 28.074 |
| **Ukupno nerealizirani dobici** | **7.290.042** | **25.367.215** |
| ***Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata*** | | |
| Ulaganja u VP i instrumente tržišta novca po fer vrijednosti kroz RDG | -3.760.087 | -1.017.737 |
| Ulaganja u investicijske fondove | -214.232 | -14.714 |
| Ulaganja u izvedene financijske instrumente | -11.072 | -491.039 |
| **Ukupno nerealizirani gubici** | **-3.985.391** | **-1.523.490** |
| **Ukupno neto nerealizirani dobici (gubici)** | **3.304.651** | **23.843.725** |

## 19. Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

| | 2020. | 2021. |
|---|---|---|
| *Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)* | **HRK** | **HRK** |
| - Obveznica – po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | 1.005.012 | 1.072.684 |
| - Obveznica – amortizirani trošak | 326.105 | 190.576 |
| - Depozit | 504 | 419 |
| - A vista depozita | 2.561 | 9 |
| **Ukupno** | **1.334.182** | **1.263.688** |

## 20. Prihod od dividendi

Prihod od dividendi iznosi 2.312.522 kune (2020. godine: 1.129.940 kune) i odnosi se na dividende od domaćih i inozemnih vlasničkih vrijednosnih papira i inozemnih investicijskih fondova koji su imali isplatu dividende.

## 21. Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

Naknada za upravljanje za 2021. godinu iznosi 597.527 kuna (2020. godine: 400.583 kuna) i računa se prema odredbama Statuta Fonda.

## 22. Povezane strane

U skladu sa važećim Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, povezane strane su Društvo za upravljanje fondom, vlasnici Društva za upravljanje i njima povezane osobe, članovi Uprave i Nadzornog odbora društva i njihovi bračni drugovi ili srodnici do uključujući drugog koljena ili druge osobe koje imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Budući da je vlasnička struktura Društva disperzirana, a ni jedan vlasnik nema pojedinačnu kao ni zajedničku kontrolu, smatra se da Društvo nema krajnjeg vlasnika odnosno krajnje kontrolno društvo.

U tablici ispod prikazane su transakcije po vrsti sa svakom pojedinačnom povezanom osobom.

| ***Transakcije sa povezanim osobama:*** | **31. prosinca 2020. HRK** | **31. prosinca 2021. HRK** |
|---|---|---|
| ***ERSTE d.o.o. društvo za upravljanje Fondom*** | | |
| **Rashodi** | | |
| S osnove upravljanja Fondom | 400.583 | 597.527 |
| **Obveze** | | |
| S osnove upravljanja Fondom | 40.421 | 62.492 |
| | | |
| ***Vlasnici društva za upravljanje*** | | |
| ***Erste & Steiermaerkische bank d.d.*** | | |
| **Rashodi** | | |
| Brokerska provizija | 24.245 | 37.364 |
| **Prihodi** | | |
| Realizirani dobici po izvedenicama | 37.480 | - |
| | | |
| ***Erste Group Bank AG*** | | |
| **Rashodi** | | |
| Brokerska provizija | 35.413 | 24.866 |
| | | |
| ***Depozitar*** | | |
| ***OTP banka Hrvatska d.d.*** | | |
| **Rashodi** | | |
| Naknada depozitaru | 29.358 | 42.362 |
| Transakcijski troškovi | 69.248 | 43.820 |
| Realizirani gubici po izvedenicama | 17.476 | 17.240 |
| **Prihodi** | | |
| A vista kamata i kamata na depozite | 2.018 | 9 |
| Realizirani dobici po izvedenicama | 2.838 | 93.305 |
| **Obveze** | | |
| Naknada depozitaru | 2.946 | 4.401 |
| Transakcijski troškovi | 4.980 | 5.512 |
| Obveze o osnove ulaganja u financijske instrumente | - | |
| **Imovina** | | |
| Potraživanja s osnove ulaganja u financijske instrumente | 13.386 | - |
| Novčana sredstva | 2.586.629 | 6.839.623 |

## 23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Cilj upravljanja rizicima je identifikacija, procjena, analiza, mjerenje i kontrola izloženosti likvidnim kreditnim, tržišnim, operativnim i ostalim rizicima radi efikasnog upravljanja pozicijom izloženosti prema tim rizicima u cilju povećanja tržišne vrijednosti imovine Fonda, odnosno ostvarivanje odgovarajućeg prinosa. Preuzimanje rizika je neizbježni dio poslovanja Fonda, no Društvo upravlja preuzetim rizikom kroz postupak prepoznavanja, mjerenja i nadzora rizika, putem kvalitativnih i kvantitativnih ograničenja rizika i drugih vrsta kontrola. Proces upravljanja rizikom ključan je za održanje profitabilnosti Fonda. Fond je izložen tržišnom riziku (tržišni rizik uključuje rizik promjene cijene dionica, valutni rizik, te rizik promjene kamatnih stopa), kreditnom riziku te riziku likvidnosti, koji proistječu iz financijskih instrumenata u vlasništvu Fonda.
Investicijski cilj Fonda jest rast vrijednosti uloženih novčanih sredstava na srednji rok, umjereno konzervativnom strategijom ulaganja, radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda. Investicijski cilj se ostvaruje pretežnim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele investicijskih fondova, sukladno ograničenjima ulaganja iz Zakona, podzakonskih akata i ovog Statuta.
Društvo će ulaganjem dovoljnog dijela portfelja u likvidne vrijednosne papire osigurati pravovremenu isplatu sredstava članova koji izlaze iz fonda u pojedinom vremenskom roku. Društvo će upravljati Fondom na način da je Fond sposoban pravodobno ispunjavati svoje dospjele obveze (načelo likvidnosti), odnosno da je Fond trajno sposoban ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti). Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika. Sustav upravljanja rizicima opisan je Politikom upravljanja rizicima, te Strategijom upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima definira opća načela upravljanja rizicima i definira okvir kojim se određuje sklonost preuzimanja rizika za pojedine vrste rizika.

### *Tržišni rizik*

Tržišni rizik je rizik od mogućih promjena fer vrijednosti ili promjena budućih novčanih tokova financijskih instrumenata zbog promjena tržišnih varijabli kao što su cijene dionica, kamatne stope ili tečajevi valuta.
Fond upravlja tržišnim rizikom rasprostranjenošću svog ulagačkog portfelja vodeći računa o zakonskim ograničenjima ulaganja u financijske instrumente po vrsti instrumenata i zemljopisnoj podjeli.

### Rizik promjene cijena dionica

Rizik promjene cijena dionica je rizik nepovoljnih promjena fer vrijednosti dionica zbog promjene vrijednosti dioničkih indeksa ili pojedinačnih promjena vrijednosti dionica. Ukupna izloženost riziku promjene cijena dionica proizlazi iz ulaganja Fonda u dioničke vrijednosne papire te otvorene dioničke investicijske fondove. Fond upravlja ovim rizikom disperzijom ulaganja na većem broju dioničkih tržišta (burzi) i ograničavanjem izlaganja dioničkim vrijednosnim papirima do određene maksimalne razine te korištenjem opcija i futuresa na dioničke indekse.

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost fer vrijednosti financijskih instrumenata (dionica i otvorenih dioničkih investicijskih fondova) na promjene različitih dioničkih indeksa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene. Pretpostavljena razumna promjena vrijednosti indeksa koja se primjenjuje u analizi osjetljivosti jednaka je standardnoj devijaciji dioničkog indeksa izračunatoj za 2021. godinu.

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Rizik promjene cijena dionica (nastavak)**

Pretpostavljena promjena vrijednosti indeksa primjenjuje se na odgovarajući indeksni fond u potpunosti, te na odgovarajuće pojedinačne dionice u portfelju (svaka dionica ima odgovarajući faktor beta, koji prikazuje posljedičnu promjenu vrijednosti dionice u odnosu na promjenu odgovarajućeg dioničkog indeksa).

Promjena inozemnih indeksa primjenjuje se samo na strane fondove i dionice, a promjena CROBEXa samo na domaće otvorene dioničke fondove i pojedinačne dionice, gdje su odabrani ili najadekvatniji indeksi (CROBEX) ili najlikvidniji indeksi koji zadovoljavajuće predstavljaju tržišta u koja su uložena sredstva Fonda (DAX, CAC, EUROSTOXX 50, S&P 500).

U praksi se stvarni rezultati trgovanja mogu razlikovati od ove analize osjetljivosti i ta razlika može biti značajna.

| Dionički indeksi | Promjena vrijednosti indeksa (+/-) | Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit (+/-) | Promjena vrijednosti indeksa (+/-) | Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit (+/-) |
|---|---|---|---|---|
| | % | 31.12.2020. HRK | % | 31.12.2021. HRK |
| DAX | +9,95% | 1.801.990 | 4,59% | 1.454.259 |
| CAC | +10,68% | 1.918.280 | 7,03% | 2.098.624 |
| EUROSTOXX 50 | +9,80% | 1.794.646 | 5,36% | 1.656.365 |
| S&P 500 | +9,90% | 2.253.661 | 6,71% | 2.405.039 |
| CROBEX | +10,06% | 3.141.457 | 3,93% | 3.336.766 |

**Koncentracija rizika promjene cijena dionica**

Sljedeća tablica analizira koncentraciju cjenovnog rizika u dioničkom portfelju Fonda (prikaz se odnosi na pojedinačne dionice, otvoreni dionički investicijski fondovi isključeni su iz analize) prema zemlji izdavatelja dionica (s obzirom na izvornu burzu na kojoj je dionica uvrštena).

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Koncentracija rizika promjene cijena dionica (nastavak)**

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| Hrvatska | 59,83% | 60,14% |
| Slovenija | 15,90% | 16,61% |
| SAD | 21,16% | 19,96% |
| Njemačka | 0,51% | 0,59% |
| Italija | 1,26% | 1,26% |
| Belgija | 0,72% | - |
| Švicarska | 0,62% | 1,44% |
| **UKUPNO** | **100,00%** | **100,00%** |

Sljedeća tablica prikazuje izloženost riziku promjene cijena dionica u dioničkom dijelu portfelja prema industrijama. Podjela je prikazana po industrijskim grupama prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification.

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| Komunikacije | 6,03% | 3,99% |
| Potrošačka roba, neciklička | 24,07% | 18,14% |
| Energija | 6,98% | 6,44% |
| Industrija | 6,05% | 7,22% |
| Financije | 18,99% | 18,10% |
| Potrošna dobra,ciklička | 33,63% | 34,96% |
| Tehnologija | 3,63% | 6,05% |
| Komunalne usluge | 0,62% | 0,61% |
| Osnovni materijali | - | 1,84% |
| Nekretnine | - | 2,65% |
| **UKUPNO** | **100,00%** | **100,00%** |

**Valutni rizik**

Valutni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta zbog promjena u deviznim tečajevima. Sigurna ulaganja, rasprostranjeni portfelj i neprestano praćenje promjena deviznih tečajeva smanjuju ovaj rizik. Službena valuta Fonda je kuna, a značajan dio ulaganja u financijske instrumente denominiran je u stranim valutama, pretežito u eurima (EUR). Ove pozicije preračunavaju se u hrvatske kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Tečajne razlike nastale svođenjem imovine i obveza u hrvatske kune na datum bilance uključene su u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti fonda, ali ne utječu na novčane tokove. Fond je tijekom 2020. i 2021. godine koristio derivatne instrumente (swapove i opcije) za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku.

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Valutni rizik (nastavak)**

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u tisućama kuna) na dan 31. prosinca 2020. godine:

| | EUR | USD | Ostale valute | HRK | Ukupno |
|---|---|---|---|---|---|
| **IMOVINA** | | | | | |
| Novac i sredstva na računima kod banaka | 481.261 | 534.074 | 25.304 | 1.780.133 | 2.820.772 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | 38.647.630 | 18.878.286 | 381.054 | 37.503.907 | 95.410.877 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | 26.010.552 | 3.395.121 | - | 14.409.826 | 43.815.499 |
| Vrijednosnice po amortiziranom trošku | 12.676.616 | - | - | - | 12.676.616 |
| Izvedeni financijski instrumenti | - | - | - | 65.376 | 65.376 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | - | - | - | 6.800.301 | 6.800.301 |
| Ostala potraživanja | 4.739 | 167.155 | - | 98.543 | 270.437 |
| **UKUPNA IMOVINA (1)** | **77.820.798** | **22.974.636** | **406.358** | **60.658.086** | **161.859.878** |
| **Obveze** | | | | | |
| Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente | - | - | - | 448.302 | 448.302 |
| Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti | - | - | - | 11.072 | 11.072 |
| Obveze prema mirovinskom društvu | - | - | - | 40.421 | 40.421 |
| Obveze prema depozitaru | - | - | - | 2.947 | 2.947 |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | - | - | - | 4.987 | 4.987 |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | 4.739 | - | - | 4.980 | 9.719 |
| | **4.739** | **-** | **-** | **512.709** | **517.448** |
| **Sredstva vlasnika udjela u Fondu** | | | | | |
| Izdane obračunske jedinice | - | - | - | 128.537.970 | 128.537.970 |
| Revalorizacija po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | - | - | - | 3.475.651 | 3.475.651 |
| Dobit tekuće godine | - | - | - | 2.788.779 | 2.788.779 |
| Akumulirani dobici | - | - | - | 26.540.030 | 26.540.030 |
| | - | - | - | **161.342.430** | **161.342.430** |
| **UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)** | **4.739** | **-** | **-** | **161.855.139** | **161.859.878** |
| **NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2020. PRIJE UTJECAJA DERIVATA(1) – (2)** | **77.816.059** | **22.974.636** | **406.358** | **-101.197.053** | **-** |
| **Utjecaj derivata:** | | | | | |
| Iznos valute kupljene u budućnosti | - | - | - | 35.469.481 | **35.469.481** |
| Iznos valute prodane u budućnosti | -26.642.202 | -8.750.831 | - | - | **-35.393.033** |

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Valutni rizik (nastavak)**

Ukupna imovina i obveze u stranim valutama i domaćoj valuti (u tisućama kuna) na dan 31. prosinca 2021. godine:

| | EUR | USD | Ostale valute | HRK | Ukupno |
|---|---|---|---|---|---|
| **IMOVINA** | | | | | |
| Novac i sredstva na računima kod banaka | 819.265 | 717.085 | 79.197 | 6.086.452 | 7.701.999 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | 55.506.917 | 30.365.723 | 1.061.353 | 69.776.359 | 156.710.352 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | 39.108.266 | 1.382.897 | 2.504.466 | 29.441.270 | 72.436.898 |
| Vrijednosnice po amortiziranom trošku | 12.664.755 | - | - | - | 12.664.755 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 207.978 | 211.125 | - | 28.074 | 447.177 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | - | - | - | 4.000.001 | 4.000.001 |
| Ostala potraživanja | 1.932 | 16.730 | - | 10.856.389 | 10.875.051 |
| **UKUPNA IMOVINA (1)** | **108.309.112** | **32.693.560** | **3.645.015** | **120.188.546** | **264.836.234** |
| **Obveze** | | | | | |
| Obveze prema mirovinskom društvu | - | | | 62.492 | 62.492 |
| Obveze prema depozitaru | - | | | 4.401 | 4.401 |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | - | - | - | 7.782 | 7.782 |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | 1.932 | - | - | 5.512 | 7.443 |
| | **1.932** | **-** | **-** | **80.185** | **82.117** |
| **Sredstva vlasnika udjela u Fondu** | | | | | |
| Izdane obračunske jedinice | - | - | - | 204.083.558 | 204.083.558 |
| Revalorizacija po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | - | - | - | 2.104.359 | 2.104.359 |
| Dobit tekuće godine | - | - | - | 29.237.390 | 29.237.390 |
| Akumulirani dobici | - | - | - | 29.328.809 | 29.328.809 |
| | - | - | - | **264.754.116** | **264.754.116** |
| **UKUPNE OBVEZE I SREDSTVA VLASNIKA UDJELA (2)** | **1.932** | **-** | **-** | **264.834.302** | **264.836.234** |
| **NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2021. PRIJE UTJECAJA DERIVATA(1) – (2)** | **108.307.180** | **32.693.560** | **3.645.015** | **-144.645.755** | **-** |
| **Utjecaj derivata:** | | | | | |
| Iznos valute kupljene u budućnosti | - | - | - | 12.280.657 | **12.280.657** |
| Iznos valute prodane u budućnosti | - 4.511.484 | - 7.741.099 | - | - | **-12.252.583** |

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Valutni rizik (nastavak)**

Osjetljivost na razumno moguće promjene tečaja valuta uz pretpostavku da su sve ostale varijable konstantne na dan bilance je kako slijedi:

| | Promjena tečaja | Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit |
|---|---|---|
| | % | HRK |
| **31.12.2020.** | % | **HRK** |
| EUR | +/-1% | 511.247 / -511.247 |
| USD | +/-1% | 142.013 / -142.013 |

| | Promjena tečaja | Učinak na ukupnu sveobuhvatnu dobit |
|---|---|---|
| **31.12.2021.** | % | **HRK** |
| EUR | +/-1% | 1.037.926 / - 1.037.926 |
| USD | +/-1% | 152.105 / - 152.105 |

**Kamatni rizik**

Kamatni rizik je rizik da će promjene vrijednosti kamatnih stopa utjecati na buduće novčane tokove financijskih instrumenata ili njihove fer vrijednosti. Većina izloženosti kamatnom riziku proizlazi iz ulaganja u dužničke vrijednosne papire. Sljedeća tablica prikazuje analizu izloženosti Fonda kamatnom riziku. Imovina i obveze Fonda kategorizirane su, ovisno o tome što nastupa ranije, ili prema promjeni cijene u skladu s ugovornim dospijećem, ili prema dospijeću glavnice.

| Na dan 31. prosinca 2020. | 0-3 mjeseca | 3-6 mjeseci | 6-12 mjeseci | 1-5 godina | Više od 5 godina | Bez kamatnog rizika | Ukupno | Fiksna kamatna stopa |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **IMOVINA** | | | | | | | | |
| Novac kod banaka | 2.820.772 | - | - | - | - | - | 2.820.772 | 2.820.772 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | 6.800.301 | - | - | - | - | - | 6.800.301 | 6.800.301 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | - | - | - | - | - | 95.410.877 | 95.410.877 | - |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | - | - | - | 16.566.204 | 27.249.295 | - | 43.815.499 | 43.815.499 |
| Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku | - | - | - | - | 12.676.616 | - | 12.676.616 | 12.676.616 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 65.376 | - | - | - | - | - | 65.376 | 65.376 |
| Ostala potraživanja | 270.437 | - | - | - | - | - | 270.437 | 270.437 |
| **UKUPNO** | **9.956.886** | **-** | **-** | **16.566.204** | **39.925.911** | **95.410.877** | **161.859.878** | **-** |
| **OBVEZE** | | | | | | | | |
| Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente | - | - | - | - | - | 448.302 | 448.302 | **-** |
| Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti | - | - | - | - | - | 11.072 | 11.072 | **-** |
| Obveze prema mirovinskom društvu | - | - | - | - | - | 40.421 | 40.421 | - |
| Obveze prema depozitaru | - | - | - | - | - | 2.947 | 2.947 | - |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | - | - | - | - | - | 4.987 | 4.987 | - |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | - | - | - | - | - | 9.719 | 9.719 | - |
| **UKUPNO** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **517.448** | **517.448** | **-** |
| **RAZLIKA** | **9.956.886** | **-** | **-** | **16.566.204** | **39.925.911** | **94.893.429** | **161.342.430** | **-** |

## 23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)

### Kamatni rizik (nastavak)

| Na dan 31. prosinca 2021. | 0-3 mjeseca | 3-6 mjeseci | 6-12 mjeseci | 1-5 godina | Više od 5 godina | Bez kamatnog rizika | Ukupno | Fiksna kamatna stopa |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **IMOVINA** | | | | | | | | |
| Novac kod banaka | 7.701.999 | - | - | - | - | - | 7.701.999 | 7.701.999 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | 4.000.001 | - | - | - | - | - | 4.000.001 | 4.000.001 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | - | - | - | - | - | 156.710.350 | 156.710.350 | - |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | - | 2.504.466 | 3.961.522 | 15.632.783 | 50.338.127 | - | 72.436.898 | 72.436.898 |
| Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku | - | - | - | - | 12.664.755 | - | 12.664.755 | 12.664.755 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 447.177 | - | - | - | - | - | 447.177 | 447.177 |
| Ostala potraživanja | 10.875.050 | - | - | - | - | - | 10.875.050 | 10.875.050 |
| **UKUPNO** | **23.024.227** | **2.504.466** | **3.961.522** | **15.632.783** | **63.002.882** | **156.710.350** | **264.836.230** | **-** |
| **OBVEZE** | | | | | | | | |
| Obveze prema mirovinskom društvu | - | - | - | - | - | 62.492 | 62.492 | **-** |
| Obveze prema depozitaru | - | - | - | - | - | 4.401 | 4.401 | **-** |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | - | - | - | - | - | 7.782 | 7.782 | - |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | - | - | - | - | - | 7.443 | 7.443 | - |
| **UKUPNO** | **-** | **-** | **-** | **-** | **-** | **82.119** | **82.119** | **-** |
| **RAZLIKA** | **23.024.227** | **2.504.466** | **3.961.522** | **15.632.783** | **63.002.882** | **156.628.231** | **264.754.111** | **-** |

Sljedeća tablica prikazuje osjetljivost ukupne sveobuhvatne dobiti Fonda na promjene referentnih kamatnih stopa, uz pretpostavku da ostale varijable ostanu nepromijenjene. Pretpostavljeni pomak krivulje kamatnih stopa je standardna devijacija referentne kamatne stope po pojedinoj valuti (prinos referentne državne obveznice). Izračun pretpostavlja puni paralelni pomak (promjena kamatne stope primjenjuje se jednako na sve ročnosti).

| Kamatna stopa | Promjena kamatne stope bps (0,01%) | Učinak HRK 31. prosinca 2020. | Promjena kamatne stope bps (0,01%) | Učinak HRK 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|---|---|
| HRK | +/-0,14% | -105.714 / 105.714 | +/-0,05% | -79.478 / 79.478 |
| EUR | +/-0,34% | -708.325 / 708.325 | +/-0,12% | -327.135 / 327.135 |
| USD | +/-0,47% | -95.973 / 95.973 | +/-0,19% | -2.068 / 2.068 |

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti je rizik da će Fond imati poteškoća u osiguranju dostatnih sredstava za podmirenje obveza vezanih za financijske instrumente. Imovina Fonda je izrazito likvidna jer se sastoji od novca i sredstava na računima kod banaka, dionica, obveznica i ostalih vrijednosnih papira koji kotiraju na domaćem i međunarodnom tržištu i koji se mogu trenutno realizirati uz neznatne promjene vrijednosti. Obveze Fonda prema vlasnicima udjela isplaćuju se prilikom prelaska člana u drugi mirovinski fond, u slučaju smrti člana fonda i ukoliko je član fonda ispunio uvjete za mirovinu. S obzirom da Fond nema obveza u pogledu financijskih instrumenata, rizik proizlazi iz redovnog poslovanja Fonda i iz navedenih razloga, a poradi zadovoljavajuće likvidnosti Fonda, rizik je nizak.

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeća imovine i obveza:

| 31. prosinca 2020. godine | Na poziv | Do 3 mjeseca | 1-5 godina | Više od 5 godina | Ukupno |
|---|---|---|---|---|---|
| **Imovina** | | | | | |
| Novac kod banaka | 2.820.772 | - | - | - | 2.820.772 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | - | 6.800.301 | - | - | 6.800.301 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | 95.410.877 | - | - | - | 95.410.877 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | - | - | 16.566.204 | 27.249.295 | 43.815.499 |
| Izvedeni financijski instrumenti | - | 65.376 | - | - | 65.376 |
| Ostala potraživanja | - | 270.437 | - | - | 270.437 |
| Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku | - | - | - | 12.676.616 | 12.676.616 |
| **UKUPNA IMOVINA (1)** | **98.231.649** | **7.136.114** | **16.566.204** | **39.925.911** | **161.859.878** |
| **Obveze** | | | | | |
| Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente | - | 448.302 | - | - | 448.302 |
| Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti | - | 11.072 | - | - | 11.072 |
| Obveze prema mirovinskom društvu | - | 40.421 | - | - | 40.421 |
| Obveze prema depozitaru | - | 2.947 | - | - | 2.947 |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | - | 4.987 | - | - | 4.987 |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | - | 9.719 | - | - | 9.719 |
| **UKUPNE OBVEZE** | **-** | **517.448** | **-** | **-** | **517.448** |
| **NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2020. (1) – (2)** | **98.231.648** | **6.618.667** | **16.566.204** | **39.925.911** | **161.342.430** |

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Rizik likvidnosti (nastavak)**

Sljedeća tablica prikazuje ugovorna preostala dospijeća imovine i obveza:

| 31. prosinca 2021. godine | Na poziv | Do 3 mjeseca | 1-5 godina | Više od 5 godina | Ukupno |
|---|---|---|---|---|---|
| **Imovina** | | | | | |
| Novac kod banaka | 7.701.999 | - | - | - | 7.701.999 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | - | 4.000.001 | - | - | 4.000.001 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka | 156.710.350 | - | - | - | 156.710.350 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | - | - | 15.632.783 | 50.338.127 | 65.970.910 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 419.103 | 28.074 | - | - | 447.177 |
| Ostala potraživanja | - | 10.875.050 | - | - | 10.875.050 |
| Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku | - | - | - | 12.664.755 | 12.664.755 |
| **UKUPNA IMOVINA (1)** | **164.831.452** | **14.903.125** | **15.632.783** | **63.002.882** | **258.370.242** |
| **Obveze** | | | | | |
| Obveze prema mirovinskom društvu | - | 62.492 | - | - | 62.492 |
| Obveze prema depozitaru | - | 4.401 | - | - | 4.401 |
| Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica | - | 7.782 | - | - | 7.782 |
| Ostale obveze mirovinskog fonda | - | 7.443 | - | - | 7.443 |
| **UKUPNE OBVEZE** | **-** | **82.119** | **-** | **-** | **82.119** |
| **NETO IZLOŽENOST NA DAN 31. PROSINCA 2021. (1) – (2)** | **164.831.452** | **14.821.006** | **15.632.783** | **63.002.882** | **258.288.123** |

Nediskontirani novčani tokovi obveza jednaki su ugovornim preostalim novčanim tokovima zbog svoje kratke ročnosti.

Dospijeće obveza prema udjelničarima ovisi o vremenu njihovog umirovljenja. Zakon o mirovinskom osiguranju predviđa odlazak u mirovinu pet godina prije i pet godina nakon životne dobi službenog umirovljenja (65 godina za muškarce i 63 godine za žene). Službena dob umirovljenja za žene pomiče se za tri mjeseca svake godine tijekom sljedećih deset godina, kada će konačno biti 65 godina.

Sljedeća tablica prikazuje nediskontirane novčane tokove odljeva sredstava udjelničarima u dva scenarija. Pretpostavka prvog (konzervativnog) scenarija je da udjelničari odlaze u mirovinu na početku dozvoljenog zakonskog roka, tj. najranije moguće odlaze u prijevremenu mirovinu (žene s 58, a muškarci sa 60 godina). Drugi (optimalni) scenarij pretpostavlja da udjelničari odlaze u mirovinu u dobi službenog umirovljenja (63 godine za žene, 65 za muškarce).

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Rizik likvidnosti (nastavak)**

Dospijeće novčanih tokova po dugoročnim obvezama udjelničarima na dan 31. prosinca 2020.:

| | do 10 godina | više od 10 godina | Ukupno |
|---|---|---|---|
| **Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica** | | | |
| Konzervativni scenarij | 13.881.211 | 147.461.219 | 161.342.430 |
| Optimalan scenarij | 196.941 | 161.145.489 | 164.342.430 |

Dospijeće novčanih tokova po dugoročnim obvezama udjelničarima na dan 31. prosinca 2021.:

| | do 10 godina | više od 10 godina | Ukupno |
|---|---|---|---|
| **Obveze prema udjelničarima s osnove izdanih jedinica** | | | |
| Konzervativni scenarij | 16.881.152 | 247.872.964 | 264.754.116 |
| Optimalan scenarij | - | 264.754.116 | 264.754.116 |

Krajem 2021. godine kao i krajem 2020. godine velika većina imovine Fonda imala je dospijeće više od 10 godina. Kako se za većinu obveza udjelničarima očekuje da će dospjeti nakon 10 godina od datuma izvještaja, Fond nije značajno izložen riziku likvidnosti u razdoblju od sljedećih 10 godina. Na kraju 2021. godine ukupna kratkoročna imovina Fonda (s dospijećem do godine dana) značajno je veća od pretpostavljenih isplata udjelničarima u istom razdoblju, čak i prema konzervativnom scenariju.

**Kreditni rizik**

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskoj transakciji neće podmiriti iznose obveza prema drugoj strani čime će drugoj strani uzrokovati financijski gubitak. Fond je izložen riziku financijskih gubitaka ako druga strana u transakciji ili izdavatelj vrijednosnih papira ne može ili ne želi ispuniti svoju ugovornu obvezu.

Koncentracija kreditnog rizika u Fondu umanjena je diverzifikacijom, te pažljivim praćenjem kreditnog položaja izdavatelja vrijednosnih papira pri stjecanju i dnevnim praćenjem tržišta vodeći računa o zakonskim limitima držanja pojedinih financijskih instrumenata.

Sve transakcije kotiranim vrijednosnim papirima namiruju se nakon isporuke putem ovlaštenih brokera. Rizik neplaćanja je minimalan jer se prodani vrijednosni papiri isporučuju tek nakon što je odgovarajući iznos plaćen brokeru. Prilikom kupnje, plaćanje se vrši tek nakon što su vrijednosni papiri isporučeni. Ako bilo koja strana ne ispuni svoju obvezu, kupoprodajna transakcija se ne zaključuje.

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Kreditni rizik (nastavak)**

Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire, depozite i novčana sredstva kod banaka, te potraživanja, kod kojih je prisutan kreditni rizik što je ujedno i maksimalna izloženost kreditnome riziku na dan izvještavanja:

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| Novac kod banaka | 2.820.772 | 7.701.999 |
| Depoziti kod kreditnih institucija | 6.800.301 | 4.000.001 |
| Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit | 43.815.499 | 72.436.898 |
| Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku | 12.676.616 | 12.664.755 |
| Potraživanje s osnove dividendi | 8.855 | 11.454 |
| **UKUPNO** | **66.122.043** | **96.815.107** |

U 2021. novac na računu i depoziti u bankama nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB/Baa1 (U 2020. novac na računu nalazi se u bankama koje nemaju svoj kreditni rejting ali njihove matice imaju kreditni rejting BBB). Sljedeća tablica prikazuje dužničke vrijednosne papire Fonda prema kreditnim ocjenama kreditnih agencija.

| S&P rating | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| AA+ | 4,66% | - |
| B- | 4,92% | 2,65% |
| BB+ | 3,09% | - |
| AA- | - | 3,46% |
| BBB- | 87,33% | 92,52% |
| Nema ocjene | - | 1,37% |
| **UKUPNO** | **100,00%** | **100,00%** |

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema zemljopisnoj distribuciji (zemlji izdavatelja).

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| Hrvatska | 90,80% | 92,44% |
| SAD | 4,66% | - |
| Rumunjska | 4,54% | 4,10% |
| Češka | - | 3,46% |
| **UKUPNO** | **100,00%** | **100,00%** |

Sljedeća tablica prikazuje analizu koncentracije kreditnog rizika u portfelju Fonda prema distribuciji po industrijama. (distribucija po industrijama prikazana je prema GICS klasifikaciji, Global Industry Standard Classification).

| | 31. prosinca 2020. | 31. prosinca 2021. |
|---|---|---|
| Država | 91,99% | 94,07% |
| Komunalne usluge | 8,01% | 4,56% |
| Energija | - | 1,37% |
| **UKUPNO** | **100,00%** | **100,00%** |

**23. Financijski instrumenti i upravljanje rizicima (nastavak)**

**Kreditni rizik (nastavak)**

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond nema dospjela, a nenaplaćena potraživanja (na dan 31. prosinca 2020. godine Fond nije imao dospjela, a nenaplaćena potraživanja). Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond nema dospjela, a neispravljena potraživanja (na dan 31. prosinca 2020. godine Fond nije imao dospjela, a neispravljena potraživanja).

**24. Fer vrijednost financijskih instrumenata**

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između upućenih i spremnih strana u transakcijama koje se odvijaju prema uobičajenim tržišnim uvjetima. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika vrednovanja. Društvo za upravljanje fondom smatra da iskazane vrijednosti odražavaju fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Prilikom procjene, Društvo vlasničke vrijednosne papire na domaćem i stranom tržištu vrednuje metodom diskontiranog novčanog toka. Kod modela računanih putem slobodnih novčanih tokova (FCFF) kao diskontna stopa koristi se ponderirani prosječni trošak kapitala, dok se kod modela slobodnih novčanih tokova u odnosu na kapital (FCFE) koristi trošak kapitala. Procjena troška kapitala vrši se CAPM modelom, dok se za trošak duga procjenjuje temeljem tržišnih kamatnih stopa i stopa koje kompanija plaća na svoj dug. Dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca na domaćem i stranom tržištu vrednuju se po načelu raspona (spread) na ustanovljenu krivulju prinosa koja po karakteristikama odgovara instrumentu čija se procjena vrši, s time da se početna vrijednost raspona računa iz prinosa pri zadnjoj poznatoj fer vrijednosti tog vrijednosnog papira.

Na dan 31. prosinca 2021. godine i na dan 31. prosinca 2020. godine knjigovodstveni iznosi novca, depozita kod banaka, potraživanja i obveza približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročne prirode ovih financijskih instrumenata. Sljedeća tablica prikazuje podjelu vrijednosni papir koje se mjere po fer vrijednosti, prema razinama 1 do 3 ovisno o načinu na koji je utvrđena fer vrijednost,:

- Razina 1: vrednovanje temeljeno na stvarnim cijenama financijskih instrumenata koji kotiraju na aktivnom financijskom tržištu.
- Razina 2: vrednovanje po modelima kod kojih su svi parametri koji imaju utjecaj na fer vrijednost vidljivi na tržištu, izravno ili neizravno.
- Razina 3: tehnike kod kojih svi podaci koji značajno utječu na utvrđenu fer vrijednost nisu bazirani na vidljivim tržišnim podacima.

Razina 1 uključuje obveznice, dionice te trezorske i komercijalne zapise za koje se cijena može iščitati s kotacija aktivnog tržišta, kao i udjele investicijskih fondova, te izvedene financijske instrumente. Razina 2 uključuje financijske instrumente čija se fer vrijednost neizravno određuje iz cijena na aktivnom tržištu. Razina 3 uključuje zatvorene investicijske fondove za koje se vrijednost udjela ne utvrđuje na redovnoj osnovi (fondovi rizičnog kapitala „private equity funds“).

**24. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)**

| **Na dan 31. prosinca 2020.** | **Razina 1** | **Razina 2** | **Razina 3** | **UKUPNO** |
|---|---|---|---|---|
| **Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | | | | |
| Dionice domaćih dioničkih društava | 35.530.964 | 972.785 | - | 36.503.749 |
| Dionice inozemnih dioničkih društava | 24.509.368 | - | - | 24.509.368 |
| Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji | 25.637.596 | - | - | 25.637.596 |
| Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji | 2.577.505 | - | - | 2.577.505 |
| Udjeli fondova sličnih UCITS inozemni izdavatelji | 5.966.081 | - | - | 5.966.081 |
| Udjeli AIF fondova inozemni izdavatelji | - | - | 216.578 | 216.578 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 65.376 | - | - | 65.376 |
| **Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | **94.286.890** | **972.785** | **216.578** | **95.476.253** |
| **Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit** | | | | |
| Obveznice domaćih gospodarskih subjekata | - | 3.511.313 | - | 3.511.313 |
| Obveznice Republike Hrvatske | 19.400.686 | 16.873.695 | - | 36.274.381 |
| Obveznice Rumunjske | 1.987.838 | - | - | 1.987.838 |
| Obveznice SAD | 2.041.967 | - | - | 2.041.967 |
| **Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit** | **23.430.491** | **20.385.008** | **-** | **43.815.499** |
| **UKUPNO** | **117.717.381** | **21.357.793** | **216.578** | **139.291.752** |
| **Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | **11.072** | **-** | **-** | **11.072** |

| **Na dan 31. prosinca 2021.** | **Razina 1** | **Razina 2** | **Razina 3** | **UKUPNO** |
|---|---|---|---|---|
| **Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | | | | |
| Dionice domaćih dioničkih društava | 54.116.159 | 13.979.064 | - | 68.095.223 |
| Dionice inozemnih dioničkih društava | 45.141.776 | - | - | 45.141.776 |
| Udjeli UCITS fondova inozemni izdavatelji | 31.244.921 | - | - | 31.244.921 |
| Udjeli UCITS fondova domaći izdavatelji | 3.451.218 | - | - | 3.451.218 |
| Udjeli fondova sličnih UCITS inozemni izdavatelji | 6.850.993 | - | - | 6.850.993 |
| Udjeli AIF fondova inozemni izdavatelji | - | - | 1.812.053 | 1.812.053 |
| Udjeli AIF fondova domaći izdavatelji | | - | 114.166 | 114.166 |
| Izvedeni financijski instrumenti | 447.177 | - | - | 447.177 |
| **Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | **141.252.244** | **13.979.064** | **1.926.219** | **157.157.527** |
| **Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit** | | | | |
| Obveznice domaćih gospodarskih subjekata | 995.051 | 3.304.884 | - | 4.299.935 |
| Obveznice Republike Hrvatske | 20.779.847 | 41.884.473 | - | 62.664.320 |
| Obveznice Rumunjske | 1.135.189 | 1.832.988 | - | 2.968.177 |
| Obveznice Češke | - | 2.504.466 | - | 2.504.466 |
| **Ukupno financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit** | **22.910.087** | **49.526.811** | **-** | **72.436.898** |
| **UKUPNO** | **164.162.331** | **63.505.875** | **1.926.219** | **229.594.425** |
| **Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | - | - | - | - |

Na dan 31.12.2021. vrijednost imovine mjerene po amortiziranom trošku iznosila je 12.664.755 kuna (2020.: 12.676.616 kuna). Da je ta imovina mjerena po fer vrijednosti njena vrijednost bi bila 13.165.833 kuna (2020.: 13.418.425 kuna).

**24. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)**

**Transferi između razina fer vrijednosti**

**Prijelazi između razine 1 i razine 2**

Sljedeća tablica prikazuje prijelaze između razine 1 i razine 2 fer vrijednosti:

| | Prijelazi iz Razine 1 u Razinu 2 | | Prijelazi iz Razine 2 u Razinu 1 | |
|---|---|---|---|---|
| **Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka** | **2020** | **2021** | **2020** | **2021** |
| Dionice domaćih dioničkih društava | - | 2.580.749,41 | 1.094.976 | 1.015.638 |
| **Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit** | | | | |
| Obveznice Republike Hrvatske | 6.888.273 | 18.077.344 | 3.452.274 | - |
| Obveznice domaćih gospodarskih subjekata | 1.353.154 | - | - | |
| Obveznice Rumunjske | - | 1.832.988 | - | - |

**Pregled Razine 3**

Sljedeća tablica prikazuje pregled promjena fer vrijednosti financijskih instrumenata unutar razine 3 tijekom izvještajnog razdoblja

| | 2020. | | 2021. | |
|---|---|---|---|---|
| | **Investicijski fondovi** | **Ukupno** | **Investicijski fondovi** | **Ukupno** |
| **Na početku izvještajnog razdoblja** | **-** | **-** | **216.578** | **216.578** |
| Dobici kroz račun dobiti i gubitka | 5.160 | 5.160 | 259.524 | 259.524 |
| Kupnja | 211.418 | 211.418 | 1.461.338 | 1.461.338 |
| Prodaja | - | - | -11.220 | -11.220 |
| **Na kraju izvještajnog razdoblja** | **216.578** | **216.578** | **1.926.219** | **1.926.219** |

U Razini 3 nalazi se ulaganje u fondove rizičnog kapitala te posebne fonda rizičnog kapitala po modelu fondova za gospodarsku suradnju. Društvo takve fondove vrednuje po cijeni i/ili iznosu koji objavljuje društvo za upravljanje takvim fondom, što je ujedno i ključna pretpostavka vrednovanja budući da ulaganja takvih fondova u pravilu nisu uvrštena na tržište te podaci o njima nisu javno dostupni. Tijekom razdoblja vršene su kupnje i prodaje udjela u fondovima, te u inozemne alternativne investicijske fondove, no nije bilo transfera financijskih instrumenata iz ove razine niti prijelaza u nju. Kada bi se NAV tih fondova povećao/smanjio za 10% ostala sveobuhvatna dobit bila bi viša/niža za 192.622 kuna.

## 25. Upravljanje neto imovinom pripisanom članovima Fonda

Neto imovina pripisana članovima Fonda ovisi o iznosima novčanih primitaka od članova Fonda umanjenim za odljeve članova iz Fonda, o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tekuće godine i zadržanoj dobiti iz prethodnih godina, te o iznosu revalorizacijske rezerve po financijskoj imovini koja se prikazuje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.
Budući da ne postoje propisani kapitalni zahtjevi, osnovni ciljevi upravljanja neto imovinom pripisanom članovima Fonda su:

- osiguranje dostatne likvidnosti kako bi u svakom trenutku bilo dostatnih sredstava za isplate članovima Fonda,
- investiranje novčanih primitaka od članova u plasmane u skladu sa zadanom strukturom diverzifikacije portfelja, te rizičnim profilom koji zadovoljava zahtjeve razboritosti i opreza pri ulaganju a istodobno donosi odgovarajući prinos,
- očuvanje dostatne veličine Fonda kako bi operacije Fonda bile troškovno efikasne.

Ciljevi, politike i procesi upravljanja neto imovinom tijekom 2021. godine nisu se značajno mijenjali u usporedbi s 2020. godinom.

## 26. Događaji nakon datuma bilance

Izbijanje ukrajinsko-ruskog rata je krajem veljače 2022. imao negativan utjecaj na imovinu fondova pod upravljanjem uslijed rasta geopolitičkih neizvjesnosti koje izravno utječu na cjelokupno gospodarstvo pa tako i na financijski sustav. Fondovi pod upravljanjem u trenutku izbijanja krize nisu imali izravnu izloženost prema ukrajinskom i ruskom tržištu niti ju namjeravaju ostvarivati u bližoj budućnosti. Neizravan utjecaj krize se u prvom redu osjetio u pogledu negativnog sentimenta investitora prema kompanijama s većom izravnom izloženošću prema ukrajinskom ili ruskom tržištu te kroz rasprodaju dužničkih vrijednosnih papira istočnoeuropskih izdavatelja, uključujući i državne obveznice. Vrlo brz i odlučan odgovor zemalja EU, SAD-a te NATO-a kroz osudu ruske agresije i osiguranje potpore za Ukrajinu, ali i za istočnoeuropske zemlje koje bi mogle biti najviše pogođene nestabilnostima, je doveo do smirivanja stanja na financijskim tržištima te izbjegavanja panike odnosno neselektivne rasprodaje od strane investitora.

Nametanje sankcija Rusiji je imalo za posljedicu visok rasta cijena energenata jednako kao i sirovina kojih je Rusija značajan izvoznik. Iako rast cijena energenata ima pozitivan utjecaj na kompanije iz ovog sektora ipak bi utjecaj na gospodarstvo u globalu trebao biti izuzetno negativan, pogotovo u dijelu prerađivačke industrije. Već prisutni inflacijski pritisci i prije ruske agresije na Ukrajinu su dodatno naglašeni rastom cijena energenata, rastom cijena sirovina te započetim rastom cijena prehrambenih proizvoda (pogotovo žitarice i uljarice kojih su Rusija i Ukrajina značajni izvoznici) koji bi se mogao nastaviti i u budućnosti.

S obzirom na ovisnost hrvatske ekonomije o turizmu kao jednom od najvažnijih gospodarskih sektora, dužina trajanja rata i eventualna daljnja eskalacija sukoba bi mogle imati negativan utjecaj na domaću ekonomiju i kroz ovu gospodarsku granu. Dio imovine fondova pod upravljanjem uložen u hrvatski turistički sektor diverzificiran je kroz ulaganja u prvoklasne kompanije s relativno niskom razinom financijskog duga, koje bi trebale prevladati trenutnu krizu bez većih dugoročnih utjecaja na financijsko i operativno poslovanje.

**27. Događaji nakon datuma bilance (nastavak)**

Zahvaljujući još uvijek prisutnoj izuzetno visokoj likvidnosti na svjetskim financijskim tržištima, dio investitora je prisutnu krizu i korekciju cijena pojedine imovine iskoristio za restrukturiranje portfelja. U okviru fondova pod upravljanjem Erste d.o.o. nisu rađene značajne promjene u smislu izlaganja pojedinim klasama imovine s obzirom na već prisutnu diverzifikaciju i korištenje izvedenica za hedgiranje pojedinih tržišnih rizika, što je praksa koja će se nastaviti i u budućnosti.

Slijedom strogih zakonskih ograničenja, te interne strategije diverzifikacije i biranja kvalitetnih ulaganja, kao što je više spomenuto, novonastala situacija ipak nema značajnog utjecaja na mjerenje fer vrijednosti imovine, procjene kreditnog rizika, umanjenja imovine te drugih stavaka imovine i obveza koje su predmet procjena, kao što nema drugih materijalnih utjecaja osim nižih cijena vrijednosnih papira koji se mjere po fer vrijednosti. Sukladno navedenom smatra se da sposobnost nastavka poslovanja fondova nije dovedeno u pitanje.